

PRESIDENT van de REPUBLIEK SURINAME

Telefoon: 420102

Aan: de Voorzitter van
De Nationale Assemblée
de heer M. Bee, MSc, LLB

Kenmerk: secpres/272/24

Paramaribo, 06 december 2024

Onderwerp: aanbieding ontwerpwet houdende nadere wijziging
van het Wetboek van Strafvordering (S.B. 1977
no. 94, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2023 no. 135)

Geachte Voorzitter,

Bijgaand doe ik u, krachtens artikel 75 van de Grondwet voor behandeling door De Nationale Assemblée toekomen de ontwerpwet, als in hoofde genoemd, met de bijbehorende Memorie van Toelichting.

De President van de Republiek Suriname

Chandrikapersad Santokhi

Bijlagen: ontwerpwet met onderliggende documenten

DE NATIONALE ASSEMBLEE	
Ingek.	9 december 2024
Agenda no.	2066/24
Verwezen	
Naar	

**WET van,
houdende nadere wijziging van
het Wetboek van Strafvordering
(S.B. 1977 no. 94, zoals laatstelijk
gewijzigd bij S.B. 2023 no. 135)**

ONTWERP

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat - in verband met een effectieve opsporing van strafbare feiten - het nodig is het Wetboek van Strafvordering (S.B. 1977 no. 94, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2023 no. 135) nader te wijzigen;

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet:

ARTIKEL I

In het Wetboek van Strafvordering (S.B. 1977 no. 94, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2023 no. 135) worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. Artikel 89 vervalt.

B. In Titel IV van het eerste boek wordt na de vijfde afdeling een nieuwe vijfde afdeling A toegevoegd, luidende:

Vijfde afdeling A

Onderzoek gegevens in geautomatiseerd werk

Artikel 116a

Aan de rechter-commissaris, de vervolgingsambtenaar en de hulpofficier van justitie komt onder dezelfde voorwaarden als voor de huiszoeking als bedoeld in artikel 85 de bevoegdheid toe tot het betreden van een plaats voor onderzoek van gegevens die op deze plaats op een gegevensdrager zijn opgeslagen of vastgelegd. In het belang van het onderzoek kunnen zij deze gegevens vastleggen. De artikelen 86 en 87 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 116b

1. In geval van huiszoeking of in het geval bedoeld in artikel 97, kan:
 - a. onderzoek worden gedaan naar gegevens die zijn opgeslagen of vastgelegd op een aldaar aanwezig geautomatiseerd werk of gegevensdrager. In het belang van het onderzoek kunnen deze gegevens worden vastgelegd;
 - b. vanaf de plaats waar de huiszoeking of het onderzoek plaatsvindt, in een elders aanwezig geautomatiseerd werk, onderzoek worden gedaan naar in dat werk opgeslagen gegevens die redelijkerwijs nodig is om de waarheid aan de dag te brengen. Worden dergelijke gegevens aangetroffen, dan kunnen zij worden vastgelegd.

2. Het onderzoek bedoeld in lid 1 reikt niet verder dan voor zover de personen die plegen te werken of te verblijven op de plaats waar de huiszoeking of het onderzoek plaatsvindt, vanaf die plaats, met toestemming van de rechthebbende tot het geautomatiseerde werk, daartoe toegang hebben.

Artikel 116c

1. Voor zover het belang van het onderzoek dit bepaaldelijk vordert, kan indien toepassing is gegeven aan artikel 116a of artikel 116b tot degene van wie redelijkerwijs kan worden vermoed dat hij kennis draagt van de wijze van beveiliging van een geautomatiseerd werk, het bevel worden gericht toegang te verschaffen tot de aanwezige geautomatiseerde werken of delen daarvan. Degene tot wie het bevel is gericht, dient desgevraagd hieraan gevolg te geven door de kennis omtrent de beveiliging ter beschikking te stellen.
2. Lid 1 is van overeenkomstige toepassing indien in een geautomatiseerd werk versleutelde gegevens worden aangetroffen. Het bevel richt zich tot degene van wie redelijkerwijs kan worden vermoed dat hij kennis draagt van de wijze van versleuteling van deze gegevens.
3. Het bevel bedoeld in de leden 1 en 2, is schriftelijk en wordt niet gegeven aan de verdachte en ook niet aan de verschoningsgerechtigde. Indien het bevel mondeling wordt gegeven, moet het binnen drie dagen op schrift worden gesteld. Artikel 93 lid 2 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 116d

1. Ten aanzien van gegevens die zijn ingevoerd door of vanwege personen met bevoegdheid tot verschoning als bedoeld in artikel 198, vindt, tenzij met hun toestemming, geen onderzoek plaats voor zover daartoe hun plicht tot geheimhouding zich uitstrekt. Een onderzoek in een geautomatiseerd werk waarin zodanige gegevens zijn opgeslagen, vindt, tenzij met hun toestemming, slechts plaats, voor zover dit zonder schending van het stands-, beroeps- of ambtsgeheim kan geschieden.
2. De rechter- commissaris kan in geval van dringende noodzakelijkheid bevelen dat het onderzoek toch wordt verricht.

Artikel 116e

1. Tot kennisneming van de inhoud van een voorwerp waarin gegevens opgeslagen of beschikbaar zijn, wordt, indien daarmee een meer dan beperkte inbreuk wordt gemaakt op de persoonlijke levenssfeer, niet overgegaan dan na daartoe door de rechter-commissaris verstrekte machtiging. Onder een meer dan beperkte inbreuk wordt in ieder geval begrepen de kennisneming van gegevens als bedoeld in artikel 118l lid 2, tweede volzin.
2. De machtiging van de rechter-commissaris wordt door de vervolgingsambtenaar gevorderd.
3. De vordering of machtiging wordt schriftelijk gedaan respectievelijk gegeven. Aan een schriftelijke vordering of machtiging staat gelijk een mondelinge vordering of machtiging, die, op straffe van nietigheid, binnen drie dagen onverwijld op schrift wordt gesteld.
4. Wordt de machtiging geweigerd, dan beveelt de vervolgingsambtenaar vernietiging van de vastgelegde gegevens.

Artikel 116f

1. Leidt een onderzoek tijdens een huiszoeking of in het geval bedoeld in artikel 97 tot vastlegging of ontoegankelijkmaking van gegevens, dan wordt zo spoedig mogelijk aan de betrokkene schriftelijk mededeling gedaan van deze vastlegging of

ontoegankelijkmaking en van de aard van de vastgelegde of ontoegankelijk gemaakte gegevens. De mededeling blijft achterwege, indien uitreiking van de mededeling redelijkerwijs niet mogelijk is.

2. De vervolgingsambtenaar dan wel de rechter-commissaris, kan bepalen dat de in lid 1 bedoelde mededeling aan een betrokkene wordt uitgesteld zolang het belang van het onderzoek zich tegen mededeling aan deze betrokkene verzet.
3. Als betrokkene in de zin van dit artikel wordt aangemerkt:
 - a. de verdachte;
 - b. de verantwoordelijke voor de gegevens;
 - c. de rechthebbende van een plaats waar een huiszoeking of onderzoek heeft plaatsgevonden.
4. Indien de betrokkene de verdachte is, kan mededeling achterwege blijven, indien hij door opneming in de processtukken van de vastlegging van gegevens en van de aard van de vastgelegde gegevens op de hoogte komt.

Artikel 116g

1. Zodra blijkt dat de gegevens die zijn vastgelegd tijdens een onderzoek als bedoeld in de artikelen 116a tot en met 116c, van geen betekenis zijn voor het onderzoek, worden zij vernietigd.
2. De vernietiging vindt plaats door of op last van degene die de gegevens heeft opgenomen. Van de vernietiging wordt proces-verbaal opgemaakt, dat wordt toegevoegd aan de processtukken.
3. In afwijking van het bepaalde in lid 2 kan de vervolgingsambtenaar of de rechter-commissaris bepalen dat gegevens, vastgelegd tijdens een onderzoek als bedoeld in de artikelen 116a tot en met 116c, kunnen worden gebruikt voor:
 - a. een ander strafrechtelijk onderzoek dan waartoe de bevoegdheid is uitgeoefend;
 - b. verwerking met het oog op het verkrijgen van inzicht in de betrokkenheid van personen bij misdrijven.

Artikel 116h

1. Indien bij een onderzoek als bedoeld in de artikelen 116a tot en met 116c in een geautomatiseerd werk gegevens worden aangetroffen met betrekking tot welke of met behulp waarvan het strafbare feit is gepleegd, kan de vervolgingsambtenaar dan wel indien deze het onderzoek verricht, de rechter-commissaris bepalen dat die gegevens ontoegankelijk worden gemaakt voor zover dit noodzakelijk is ter beëindiging van het strafbare feit of ter voorkoming van nieuwe strafbare feiten.
2. Onder ontoegankelijkmaking van gegevens wordt verstaan het treffen van maatregelen om te voorkomen dat de beheerder van het in lid 1 bedoelde geautomatiseerde werk of derden verder van die gegevens kennisnemen of gebruikmaken, alsmede ter voorkoming van de verdere verspreiding van die gegevens. Onder ontoegankelijkmaking wordt mede verstaan het verwijderen van de gegevens uit het geautomatiseerde werk, met behoud van de gegevens ten behoeve van de strafvordering.
3. Zodra het belang van de strafvordering zich niet meer verzet tegen opheffing van de maatregelen bedoeld in lid 2, bepaalt de vervolgingsambtenaar dan wel, indien deze het onderzoek heeft verricht, de rechter-commissaris dat de gegevens weer ter beschikking van de beheerder van het geautomatiseerde werk worden gesteld.
4. Bij een afzonderlijke rechterlijke beslissing op vordering van de vervolgingsambtenaar kan worden gelast dat de ontoegankelijk gemaakte gegevens worden vernietigd indien

het gegevens betreft met betrekking tot welke of met behulp waarvan een strafbaar feit is begaan, voor zover de vernietiging noodzakelijk is ter voorkoming van nieuwe strafbare feiten.

5. Aan de beheerder van het geautomatiseerde werk waarin de gegevens zijn of waren opgeslagen, wordt een afschrift van de vordering betekend.

- C. Na Titel IV van het eerste boek wordt een nieuw Titel IVa toegevoegd, luidende:

TITEL IVa
Bijzondere bevoegdheden tot opsporing

EERSTE AFDELING

Paragraaf 1
Stelselmatige observatie

Artikel 118a

1. In geval van verdenking van een misdrijf als bedoeld in artikel 56 lid 3 sub b, kan de vervolgingsambtenaar in het belang van het onderzoek bevelen dat een opsporingsambtenaar als bedoeld in artikel 134 lid 1 sub 3 stelselmatig een persoon volgt of stelselmatig diens aanwezigheid of gedrag waarneemt.
2. De vervolgingsambtenaar kan in het belang van het onderzoek bepalen dat ter uitvoering van het bevel een besloten plaats, niet zijnde een woning, wordt betreden zonder toestemming van de rechthebbende.
3. De vervolgingsambtenaar kan bepalen, dat ter uitvoering van het bevel als bedoeld in lid 1 een technisch hulpmiddel wordt aangewend, voor zover daarmee geen vertrouwelijke communicatie wordt opgenomen. Een technisch hulpmiddel wordt niet op een persoon bevestigd, tenzij met diens toestemming.
4. Het bevel als bedoeld in lid 1 wordt gegeven voor een periode van ten hoogste drie maanden en kan telkens voor een periode van ten hoogste drie maanden worden verlengd.
5. Het bevel tot observatie als bedoeld in lid 1 is schriftelijk en vermeldt:
 - a. het misdrijf en indien bekend de naam of anders een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de verdachte;
 - b. de feiten of omstandigheden waaruit blijkt dat de voorwaarden, bedoeld in lid 1 zijn vervuld;
 - c. de naam of een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de in lid 1 bedoelde persoon;
 - d. bij toepassing van lid 2, de feiten of omstandigheden waaruit blijkt dat de voorwaarden bedoeld in dat lid zijn vervuld, alsmede de plaats die zal worden betreden;
 - e. de wijze waarop aan het bevel uitvoering wordt gegeven, en
 - f. de geldigheidsduur van het bevel.
6. Bij dringende noodzaak kan het bevel mondeling worden gegeven. De vervolgingsambtenaar stelt in dat geval het bevel binnen drie dagen op schrift.
7. Zodra niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden, bedoeld in lid 1, bepaalt de vervolgingsambtenaar dat de uitvoering van het bevel wordt beëindigd.

8. Het bevel kan schriftelijk en met redenen omkleed worden gewijzigd, aangevuld, verlengd of beëindigd. Bij dringende noodzaak kan de beslissing mondeling worden gegeven. De vervolgingsambtenaar stelt deze in dat geval binnen drie dagen op schrift.
9. Het bevel als bedoeld in lid 1 kan ook worden gegeven aan een opsporingsambtenaar in openbare dienst van een vreemde staat. Bij staatsbesluit kunnen nadere eisen worden gesteld ten aanzien van de opsporingsambtenaar.

Paragraaf 2

Infiltratie

Artikel 118b

1. Ingeval van verdenking van een misdrijf als omschreven in artikel 56 lid 3 sub b, dat gezien zijn aard of samenhang met andere door de verdachte begane misdrijven een ernstige inbreuk op de rechtsorde oplevert, kan de vervolgingsambtenaar, indien het onderzoek dit dringend vordert, bevelen dat een opsporingsambtenaar als bedoeld in artikel 134 lid 1 sub 3, deelneemt of medewerking verleent aan een groep van personen waarbinnen, naar redelijkerwijs kan worden vermoed, misdrijven worden beraamd, pleegt of gepleegd.
2. De opsporingsambtenaar als bedoeld in lid 1 mag bij de tenuitvoerlegging van het bevel een persoon niet brengen tot andere strafbare feiten dan waarop diens opzet reeds tevoren was gericht.
3. Het bevel tot infiltratie als bedoeld in lid 1 is schriftelijk en vermeldt:
 - a. het misdrijf en indien bekend de naam of anders een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de verdachte;
 - b. een omschrijving van de groep van personen;
 - c. de feiten of omstandigheden waaruit blijkt dat de voorwaarden bedoeld in lid 1 zijn vervuld;
 - d. de wijze waarop aan het bevel uitvoering wordt gegeven, daaronder begrepen strafbaar gesteld handelen, voor zover bij het geven van het te bevel voorzien, en
 - e. het tijdstip waarop, of de periode waarbinnen aan het bevel uitvoering wordt gegeven.
4. Zodra niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden als bedoeld in lid 1, bepaalt de vervolgingsambtenaar dat de uitvoering van het bevel wordt beëindigd.
5. Het bevel kan schriftelijk en met redenen omkleed worden gewijzigd, verlengd of beëindigd.

Paragraaf 3

Pseudo-koop of pseudo-dienstverlening

Artikel 118c

1. Ingeval van verdenking van een misdrijf als omschreven in artikel 56 lid 3 sub b, kan de vervolgingsambtenaar in het belang van het onderzoek bevelen dat een opsporingsambtenaar, als bedoeld in artikel 134 lid 1 sub 3:
 - a. goederen afneemt van de verdachte;
 - b. gegevens die zijn opgeslagen, worden verwerkt of overgedragen door middel van een geautomatiseerd werk, door tussenkomst van een openbaar telecommunicatienetwerk afneemt van de verdachte; of
 - c. diensten verleent aan de verdachte.

2. De opsporingsambtenaar als bedoeld in lid 1 mag bij de tenuitvoerlegging van het bevel een verdachte niet brengen tot andere strafbare feiten dan waarop diens opzet reeds tevoren was gericht.
3. Het bevel tot pseudo-koop of pseudo-dienstverlening als bedoeld in lid 1 is schriftelijk en vermeldt:
 - a. het misdrijf en indien bekend de naam of anders een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de verdachte;
 - b. de feiten of omstandigheden waaruit blijkt dat de voorwaarden, bedoeld in lid 1 zijn vervuld;
 - c. de aard van de goederen, gegevens of diensten;
 - d. de wijze waarop aan het bevel uitvoering wordt gegeven, daaronder begrepen strafbaar gesteld handelen en
 - e. het tijdstip waarop, of de periode waarbinnen aan het bevel uitvoering wordt gegeven.
4. Bij dringende noodzaak kan het bevel mondeling worden gegeven. De vervolgingsambtenaar stelt in dat geval het bevel binnen drie dagen op schrift.
5. Zodra niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden bedoeld in lid 1, bepaalt de vervolgingsambtenaar dat de uitvoering van het bevel wordt beëindigd.
6. Het bevel als bedoeld in lid 1 kan schriftelijk en met redenen omkleed worden gewijzigd, aangevuld, verlengd of beëindigd.

Paragraaf 4

Stelselmatige inwinning informatie

Artikel 118d

1. Ingeval van verdenking van een misdrijf als omschreven in artikel 56 lid 3 sub b, kan de vervolgingsambtenaar in het belang van het onderzoek bevelen dat een opsporingsambtenaar als bedoeld in artikel 134 lid 1 sub 3, zonder dat kenbaar is dat hij optreedt als opsporingsambtenaar, stelselmatig informatie inwint over de verdachte.
2. Het bevel als bedoeld in lid 1 wordt gegeven voor een periode van ten hoogste drie maanden. De geldigheidsduur kan telkens voor een termijn van ten hoogste drie maanden worden verlengd.
3. Het bevel tot stelselmatige inwinning van informatie is schriftelijk en vermeldt:
 - a. het misdrijf en indien bekend de naam of anders een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de verdachte;
 - b. de feiten of omstandigheden waaruit blijkt dat de voorwaarden bedoeld in lid 1, zijn vervuld;
 - c. de wijze waarop aan het bevel uitvoering wordt gegeven en
 - d. de geldigheidsduur van het bevel.
4. Het bevel als bedoeld in lid 1 kan ook worden gegeven aan een opsporingsambtenaar in openbare dienst van een vreemde staat. Bij staatsbesluit kunnen nadere eisen worden gesteld ten aanzien van de opsporingsambtenaar.
5. Bij dringende noodzaak kan het bevel als bedoeld in lid 1 mondeling worden gegeven. De vervolgingsambtenaar stelt in dat geval het bevel binnen drie dagen op schrift.
6. Zodra niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden bedoeld in lid 1, bepaalt de vervolgingsambtenaar dat de uitvoering van het bevel wordt beëindigd.
7. Het bevel als bedoeld in lid 1 kan schriftelijk en met redenen omkleed worden gewijzigd, aangevuld, verlengd of beëindigd.

Paragraaf 5

Bevoegdheden in besloten plaatsen

Artikel 118e

1. In geval van verdenking van een misdrijf als omschreven in artikel 56 lid 3 sub b, kan de vervolgingsambtenaar in het belang van het onderzoek bevelen dat een opsporingsambtenaar zonder toestemming van de rechthebbende een besloten plaats, niet zijnde een woning betreedt, dan wel een technisch hulpmiddel aanwendt, teneinde:
 - a. die plaats op te nemen;
 - b. aldaar sporen veilig te stellen, of
 - c. aldaar een technisch hulpmiddel te plaatsen, teneinde de aanwezigheid of verplaatsingen van een goed vast te kunnen stellen.
2. Het bevel als bedoeld in lid 1 is schriftelijk en vermeldt:
 - a. het misdrijf en indien bekend de naam of anders een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de verdachte;
 - b. de feiten of omstandigheden waaruit blijkt dat de voorwaarden, bedoeld in lid 1, zijn vervuld;
 - c. de plaats waarop het bevel betrekking heeft;
 - d. de wijze waarop aan het bevel uitvoering wordt gegeven en
 - e. het tijdstip waarop, of de periode waarbinnen aan het bevel uitvoering wordt gegeven.
3. Bij dringende noodzaak kan het bevel als bedoeld in lid 1 mondeling worden gegeven. De vervolgingsambtenaar stelt in dat geval het bevel binnen drie dagen op schrift.
4. Zodra niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden, bedoeld in lid 1, bepaalt de vervolgingsambtenaar dat de uitvoering van het bevel wordt beëindigd.
5. Het bevel als bedoeld in lid 1 kan schriftelijk en met redenen omkleed worden gewijzigd, aangevuld, verlengd of beëindigd.

Paragraaf 6

Opnemen vertrouwelijke communicatie

Artikel 118f

1. In geval van verdenking van een misdrijf als omschreven in artikel 56 lid 3 sub b, dat gezien zijn aard of samenhang met andere door de verdachte begane strafbare feiten een ernstige inbreuk op de rechtsorde oplevert kan de vervolgingsambtenaar, indien het onderzoek dit dringend vordert, bevelen dat een opsporingsambtenaar als bedoeld in artikel 134 lid 1 sub 3 vertrouwelijke communicatie opneemt met een technisch hulpmiddel.
2. De vervolgingsambtenaar kan in het belang van het onderzoek bepalen dat ter uitvoering van het bevel als bedoeld in lid 1 een besloten plaats, niet zijnde een woning, of een vervoermiddel wordt betreden zonder toestemming van de rechthebbende. Hij kan bepalen dat ter uitvoering van het bevel een woning zonder toestemming van de rechthebbende wordt betreden, indien het onderzoek dit dringend vordert en de verdenking een misdrijf betreft waarop naar de wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van acht jaren of meer is gesteld.
3. Het bevel tot het opnemen van vertrouwelijke communicatie als bedoeld in lid 1 is schriftelijk en vermeldt:

- a. het misdrijf en indien bekend de naam of anders een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de verdachte;
 - b. de feiten of omstandigheden waaruit blijkt dat de voorwaarden, bedoeld in lid 1 en in geval van toepassing van de tweede volzin van lid 2 de voorwaarden bedoeld in lid 2 zijn vervuld;
 - c. ten minste één van de personen, die aan de communicatie deelneemt, dan wel, indien het bevel communicatie betreft op een besloten plaats of in een vervoermiddel, één van de personen, die aan de communicatie deelneemt of een zo nauwkeurig mogelijke omschrijving van die plaats of dat vervoermiddel;
 - d. bij toepassing van lid 2, de plaats die zal worden betreden;
 - e. de wijze waarop aan het bevel uitvoering wordt gegeven en
 - f. de geldigheidsduur van het bevel.
4. Het bevel als bedoeld in lid 1 kan slechts worden gegeven na schriftelijke machtiging door de rechter-commissaris, op vordering van de vervolgingsambtenaar. De machtiging betreft alle onderdelen van het bevel. Indien ter uitvoering van het bevel een woning mag worden betreden, wordt dat uitdrukkelijk in de machtiging vermeld.
 5. Het bevel als bedoeld in lid 1 wordt gegeven voor een periode van ten hoogste dertig dagen. De geldigheidsduur kan telkens voor een termijn van ten hoogste dertig dagen worden verlengd.
 6. Bij dringende noodzaak kan het bevel mondeling worden gegeven. De vervolgingsambtenaar stelt in dat geval het bevel binnen drie dagen op schrift.
 7. Zodra niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden, bedoeld in lid 1, bepaalt de vervolgingsambtenaar dat de uitvoering van het bevel wordt beëindigd.
 8. Het bevel als bedoeld in lid 1 kan schriftelijk en met redenen omkleed worden gewijzigd, aangevuld, verlengd of beëindigd. Bij dringende noodzaak kan de beslissing mondeling worden gegeven. De vervolgingsambtenaar stelt deze in dat geval binnen drie dagen op schrift.
 9. In gevallen waarbij de vervolgingsambtenaar wijziging, aanvulling of verlenging van het bevel wenst is een machtiging van de rechter-commissaris vereist. Indien de vervolgingsambtenaar bepaalt dat ter uitvoering van het bevel een woning wordt betreden, kan het bevel niet mondeling worden gegeven. Zodra niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden bedoeld in de tweede volzin van lid 2, bepaalt de vervolgingsambtenaar dat de uitvoering van het bevel wordt beëindigd.
 10. Bij dringende noodzaak kan de machtiging van de rechter-commissaris, bedoeld in de leden 4 en 9, mondeling worden gegeven, tenzij toepassing wordt gegeven aan de tweede volzin van lid 2. De rechter-commissaris stelt in dat geval de machtiging binnen drie dagen op schrift.
 11. Van het opnemen van vertrouwelijke communicatie wordt binnen drie dagen proces-verbaal opgemaakt.

Paragraaf 7

Onderzoek communicatie

Artikel 118g

1. In deze afdeling wordt verstaan onder:
 - a. aanbieder van een communicatiedienst: de natuurlijke persoon of rechtspersoon die in de uitoefening van een beroep of bedrijf aan de gebruikers van zijn dienst de mogelijkheid biedt te communiceren met behulp van een geautomatiseerd werk, of

- gegevens verwerkt of opslaat ten behoeve van een zodanige dienst of de gebruikers van die dienst;
- b. gebruiker van een communicatiedienst: de natuurlijke persoon of rechtspersoon die met de aanbieder van een communicatiedienst een overeenkomst is aangegaan met betrekking tot het gebruik van die dienst of die feitelijk gebruik maakt van een zodanige dienst.
2. In geval van verdenking van een misdrijf als omschreven in artikel 56 lid 3 sub b, dat gezien zijn aard of de samenhang met andere door de verdachte begane misdrijven een ernstige inbreuk op de rechtsorde oplevert, kan de vervolgingsambtenaar indien het onderzoek dit dringend vordert, aan een opsporingsambtenaar als bedoeld in artikel 134 lid 1 sub 3 bevelen dat met een technisch hulpmiddel niet voor het publiek bestemde communicatie die plaatsvindt met gebruikmaking van de diensten van een aanbieder van een communicatiedienst, wordt opgenomen.
 3. Het bevel bedoeld in lid 2, kan slechts worden gegeven na schriftelijke machtiging, op vordering van de vervolgingsambtenaar te verlenen door de rechter-commissaris. De leden 4 tot en met 11 van artikel 118f zijn van overeenkomstige toepassing.
 4. Het bevel is schriftelijk en vermeldt:
 - a. het misdrijf en indien bekend de naam of een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de verdachte;
 - b. de feiten of omstandigheden waaruit blijkt dat de voorwaarden bedoeld in lid 1, zijn vervuld;
 - c. zo mogelijk het nummer of een andere aanduiding waarmee de individuele gebruiker van de communicatiedienst wordt geïdentificeerd alsmede, voor zover bekend, de naam, het adres en de woonplaats van de gebruiker;
 - d. het tijdstip waarop of de periode waarbinnen aan het bevel uitvoering wordt gegeven;
 - e. een aanduiding van de aard van het technisch hulpmiddel of de technische hulpmiddelen waarmee de communicatie wordt opgenomen.
 5. Indien het bevel betrekking heeft op communicatie die plaatsvindt via een openbaar telecommunicatienetwerk of met gebruikmaking van een openbare telecommunicatiedienst in de zin van de Wet Telecommunicatievoorzieningen (S.B. 2004 no. 151), wordt – tenzij zulks niet mogelijk is of het belang van strafvordering zich daartegen verzet – het bevel ten uitvoer gelegd met medewerking van de aanbieder van het openbare telecommunicatie netwerk of de openbare telecommunicatiedienst en gaat het bevel vergezeld van de vordering van de vervolgingsambtenaar aan de aanbieder om medewerking te verlenen.
 6. Indien het bevel betrekking heeft op andere communicatie dan bedoeld in lid 5, wordt – tenzij zulks niet mogelijk is of het belang van strafvordering zich daartegen verzet – de aanbieder in de gelegenheid gesteld medewerking te verlenen bij de tenuitvoerlegging van het bevel.
 7. Voor zover het belang van het onderzoek dit bepaaldelijk vordert, kan indien toepassing is gegeven aan lid 2 tot degene van wie redelijkerwijs kan worden vermoed dat hij kennis draagt van de wijze van versleuteling van de communicatie, de vordering worden gericht medewerking te verlenen aan het ontsleutelen van de gegevens door hetzij deze kennis ter beschikking te stellen, hetzij de versleuteling ongedaan te maken. Deze vordering wordt niet gericht tot de verdachte.
 8. Op de in lid 7 bedoelde vordering zijn de artikelen 197, 198, 199, en artikel 118f leden 4, 9 en 10 van overeenkomstige toepassing.

9. Bij of krachtens staatsbesluit kunnen regels worden vastgesteld over de wijze waarop het in lid 2 bedoelde bevel en de in de leden 6 en 7 bedoelde vorderingen kunnen worden gegeven en over de wijze waarop daaraan wordt voldaan.

Artikel 118h

1. Indien bij de afgifte van een bevel als bedoeld in artikel 118g lid 2, bekend is dat de gebruiker van het nummer, bedoeld in artikel 118g lid 4, onderdeel c, zich op het grondgebied van een andere staat bevindt, wordt, die andere staat van het voornemen tot het opnemen van telecommunicatie in kennis gesteld en de instemming van die staat verworven voordat het bevel ten uitvoer wordt gelegd.
2. Indien na aanvang van het opnemen van de telecommunicatie op grond van het bevel bekend wordt dat de gebruiker zich op het grondgebied van een andere staat bevindt, wordt die andere staat van het opnemen van telecommunicatie in kennis gesteld en de instemming van die staat verworven.
3. De vervolgingsambtenaar kan een bevel als bedoeld in artikel 118g lid 2, eveneens geven, indien het bestaan van het bevel noodzakelijk is om een andere staat te kunnen verzoeken telecommunicatie met een technisch hulpmiddel op te nemen of telecommunicatie af te tappen en naar Suriname door te geleiden.

Artikel 118i

1. In geval van verdenking van een misdrijf als omschreven in artikel 56 lid 3 sub b, kan de vervolgingsambtenaar in het belang van het onderzoek een vordering doen om gegevens te verstrekken over een gebruiker van een communicatiedienst en het communicatieverkeer met betrekking tot die gebruiker. De vordering kan worden gericht tot iedere aanbieder van een communicatiedienst.
2. De vervolgingsambtenaar doet van de vordering proces-verbaal opmaken, waarin worden vermeld:
 - a. het misdrijf en, indien bekend, de naam of anders een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de verdachte;
 - b. de feiten en omstandigheden waaruit blijkt dat de voorwaarden, bedoeld in lid 1 zijn vervuld;
 - c. indien bekend, de naam of anders een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de persoon omtrent wie gegevens worden gevorderd;
 - d. de gegevens die worden gevorderd;
 - e. de periode waarover de vordering zich uitstrekt.
3. De artikelen 197, 198, 199 en 199a zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 118j

1. In geval van verdenking van een misdrijf als omschreven in artikel 56 lid 3 sub b, kan de vervolgingsambtenaar, in het belang van het onderzoek, een opsporingsambtenaar machtigen om een vordering te doen bij de aanbieder van een communicatiedienst om gegevens te verstrekken met betrekking tot de naam, adres, woonplaats, nummer en soort dienst van een gebruiker.
2. Indien de gegevens, bedoeld in lid 1 bij de aanbieder niet bekend zijn en zij nodig zijn voor de toepassing van artikel 118g of artikel 118i kan de vervolgingsambtenaar in het belang van het onderzoek vorderen dat de aanbieder de gevorderde gegevens achterhaalt en verstrekt.

3. In geval van een vordering als bedoeld in de leden 1 en 2 is het bepaalde in 118i lid 2 onder a tot en met d van overeenkomstige toepassing.

Artikel 118k

1. Teneinde toepassing te kunnen geven aan artikel 118g of artikel 118i kan de vervolgingsambtenaar bevelen dat het nummer waarmee de gebruiker van een communicatiedienst kan worden geïdentificeerd, wordt verkregen. Het bevel kan worden gericht tot iedere aanbieder van een communicatiedienst.
2. Bij dringende noodzaak kan het bevel mondeling worden gegeven. In dat geval stelt de vervolgingsambtenaar het bevel binnen drie dagen op schrift en wordt de rechter-commissaris hiervan in kennis gesteld.
3. Het bevel wordt gegeven voor een periode van ten hoogste zeven dagen en vermeldt:
 - a. de feiten of omstandigheden, waaruit blijkt dat voldaan is aan de voorwaarden voor toepassing van artikel 118g of artikel 118i en
 - b. de naam of een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de gebruiker van een communicatiedienst van wie het nummer moet worden verkregen.
4. Bij dringende noodzakelijkheid kan de termijn bedoeld in lid 3 met ten hoogste dertig dagen worden verlengd.
5. De processen-verbaal of andere voorwerpen, waaraan een gegeven kan worden ontleend dat is verkregen door toepassing van lid 1, worden ten overstaan van de vervolgingsambtenaar vernietigd, indien dat gegeven niet gebruikt wordt voor de toepassing van artikel 118g of artikel 118i.

Paragraaf 8

Vorderen van gegevens

Artikel 118l

1. In geval van verdenking van een misdrijf als omschreven in artikel 56 lid 3 sub b kan de vervolgingsambtenaar, in het belang van het onderzoek van degene die daarvoor redelijkerwijs in aanmerking komt en die anders dan ten behoeve van persoonlijk gebruik gegevens verwerkt, vorderen bepaalde opgeslagen of vastgelegde gegevens van een persoon te verstrekken. De vordering kan betrekking hebben op gegevens die ten tijde van de vordering zijn verwerkt, dan wel na het tijdstip van de vordering worden verwerkt.
2. Een vordering als bedoeld in lid 1 kan tot de verdachte noch tot de andere personen, bedoeld in de artikelen 197, 198 en 199 worden gericht. De vordering kan geen betrekking hebben op persoonsgegevens betreffende iemands godsdienst of levensovertuiging, ras, politieke gezindheid, gezondheid, seksuele leven of lidmaatschap van een vakvereniging.
3. Een vordering als bedoeld in lid 1 is schriftelijk en vermeldt:
 - a. indien bekend, de naam of anders een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de persoon of de personen over wie gegevens worden gevorderd;
 - b. een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de gegevens die worden gevorderd en de termijn waarbinnen, alsmede de wijze waarop deze dienen te worden verstrekt;
 - c. de grondslag van de vordering.
4. Indien de vordering van gegevens betrekking heeft op gegevens die na het tijdstip van de vordering worden verwerkt, wordt de vordering gedaan voor een termijn van ten hoogste dertig dagen en kan bij dringende noodzakelijkheid telkens met maximaal dertig

- dagen worden verlengd. De vervolgingsambtenaar vermeldt deze termijn in de vordering.
5. Bij dringende noodzaak kan de vordering mondeling worden gegeven. De vervolgingsambtenaar stelt de vordering in dat geval achteraf op schrift en verstrekt deze onverwijld nadat de vordering is gedaan aan degene tot wie de vordering is gericht.
 6. De vervolgingsambtenaar doet van de verstrekking van gegevens proces-verbaal opmaken, waarin worden vermeld:
 - a. de gegevens bedoeld in lid 3;
 - b. de verstrekte gegevens;
 - c. het misdrijf en indien bekend de naam of een omschrijving van de verdachte;
 - d. de feiten of omstandigheden waaruit blijkt dat de voorwaarden bedoeld in lid 1, zijn vervuld;
 - e. de reden waarom de gegevens in het belang van het onderzoek worden gevorderd.
 7. In geval van verdenking van een ander strafbaar feit dan bedoeld in lid 1 kan de vervolgingsambtenaar in het belang van het onderzoek een vordering als bedoeld in dat lid slechts doen na door de rechter-commissaris verleende machtiging. De leden 2 tot en met 6 zijn van overeenkomstige toepassing.
 8. Bij staatsbesluit kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de wijze waarop de gegevens worden gevorderd en verstrekt.

Artikel 118m

1. In geval van verdenking van een misdrijf als bedoeld in artikel 56 lid 3 sub b en dat, gezien zijn aard of de samenhang met andere vermoedelijk door de verdachte begane misdrijven een ernstige inbreuk op de rechtsorde oplevert, kan de vervolgingsambtenaar, indien het belang van het onderzoek dit dringend vordert, van degene van wie redelijkerwijs kan worden vermoed dat hij toegang heeft tot gegevens als bedoeld in artikel 118l lid 2, tweede volzin, deze gegevens vorderen.
2. Een vordering als bedoeld in lid 1 kan noch tot de verdachte noch tot de andere personen, bedoeld in de artikelen 197, 198 en 199 worden gericht.
3. Een vordering als bedoeld in lid 1 kan slechts worden gedaan na voorafgaande machtiging, te verlenen door de rechter-commissaris.
4. Artikel 118l leden 3, 5, 6 en 8 is van overeenkomstige toepassing.

Paragraaf 9

Heimelijk onderzoek in een geautomatiseerd werk

Artikel 118n

1. In geval van verdenking van een misdrijf als bedoeld in artikel 56 lid 3 sub b, en dat, gezien zijn aard of de samenhang met andere vermoedelijk door de verdachte begane misdrijven, een ernstige inbreuk op de rechtsorde oplevert, kan de vervolgingsambtenaar indien het onderzoek dit dringend vordert, na door de rechter-commissaris verleende machtiging, bevelen, dat een opsporingsambtenaar binnendringt in een geautomatiseerd werk dat bij de verdachte in gebruik is en, al dan niet met een technisch hulpmiddel, onderzoek doet.
2. Het onderzoek in het geautomatiseerde werk vindt plaats met het oog op:
 - a. het vaststellen van bepaalde kenmerken van het geautomatiseerde werk, de aanwezigheid van gegevens of het bepalen van de identiteit of locatie van het geautomatiseerde werk of de gebruiker daarvan;

- b. het vastleggen van gegevens die in het geautomatiseerde werk zijn verwerkt, of die eerst na het tijdstip van afgifte van het bevel worden verwerkt, voor zover redelijkerwijs nodig om de waarheid aan de dag te brengen;
 - c. de ontoegankelijkmaking van gegevens;
 - d. de uitvoering van een bevel als bedoeld in de artikelen 118f en 118g;
 - e. de uitvoering van een bevel als bedoeld in artikel 118a.
3. Het bevel vermeldt, behalve de gegevens bedoeld in de artikelen 118a, 118f en 118g, tevens:
- a. zo mogelijk een nummer of een andere aanduiding waarmee het geautomatiseerde werk kan worden geïdentificeerd en, indien van toepassing, dat de gegevens elders dan in Suriname zijn opgeslagen;
 - b. een aanduiding van de aard en functionaliteit van het technische hulpmiddel, bedoeld in lid 1, dat wordt gebruikt voor de uitvoering van het bevel;
 - c. het onderdeel of de onderdelen, genoemd in lid 2, met het oog waarop het bevel wordt gegeven;
 - d. ten aanzien van welk deel van het geautomatiseerde werk en welke categorie van gegevens aan het bevel uitvoering wordt gegeven;
 - e. in het geval het een bevel bedoeld in lid 2 onderdeel e. betreft, een melding van het voornemen om een technisch hulpmiddel op een persoon te bevestigen.
4. De machtiging vermeldt de onderdelen van het bevel en de periode waarvoor de machtiging van kracht is. Bij dringende noodzakelijkheid kan op verzoek van de vervolgingsambtenaar de periode waarvoor de machtiging is verleend, telkens worden verlengd.
5. De artikelen 116b en 116f zijn van overeenkomstige toepassing.
6. Toepassing van lid 1 vindt alleen plaats na voorafgaande schriftelijke toestemming van de procureur-generaal.
7. Bij staatsbesluit kunnen regels worden gesteld omtrent onder meer:
- a. de opslag, verstrekking, plaatsing en verwijdering van het technische hulpmiddel bedoeld in lid 1;
 - b. de technische eisen waaraan het technische hulpmiddel moet voldoen, onder meer met het oog op de onschendbaarheid van de vastgelegde gegevens en met het oog op het voorkomen van misbruik door derden;
 - c. de vastlegging van gegevens over de uitvoering van het bevel en de werking van het technische hulpmiddel.
 - d. de toepassing van de bevoegdheid, bedoeld in lid 1, in de gevallen waarin niet bekend is waar de gegevens zijn opgeslagen.

TWEEDE AFDELING

Algemene regels betreffende de bevoegdheden in de eerste afdeling

Artikel 118o

1. De vervolgingsambtenaar voegt de processen-verbaal en andere voorwerpen waaraan gegevens kunnen worden ontleend, die zijn verkregen door de uitoefening van een van de bevoegdheden, genoemd in de eerste afdeling, voor zover die voor het onderzoek in de zaak van betekenis zijn, bij de processtukken.
2. Voor zover de processen-verbaal of andere voorwerpen mededelingen behelzen, gedaan door of aan een persoon die zich op grond van de artikelen 197, 198, 199 en 199a zou

- kunnen verschonen indien hem als getuige naar de inhoud van die mededelingen zou worden gevraagd, worden deze processen-verbaal en andere voorwerpen vernietigd. Bij staatsbesluit worden hieromtrent voorschriften gegeven. Voor zover de processen-verbaal of andere voorwerpen andere mededelingen dan bedoeld in de eerste volzin behelzen, gedaan door of aan in die volzin bedoelde persoon, worden zij niet bij de processtukken gevoegd dan na voorafgaande machtiging door de rechter-commissaris.
3. De voeging bij de processtukken vindt plaats zodra het belang van het onderzoek het toelaat.
 4. Indien geen processen-verbaal van de uitoefening van een van de bevoegdheden, bedoeld in de eerste afdeling, bij de processtukken zijn gevoegd, wordt van het gebruik van deze bevoegdheid in de processtukken melding gemaakt.
 5. De verdachte of diens raadsman kan de vervolgingsambtenaar schriftelijk verzoeken bepaalde door hem aangeduide processen-verbaal of andere voorwerpen bij de processtukken te voegen.

Artikel 118p

1. De vervolgingsambtenaar doet aan betrokkene schriftelijk mededeling van de uitoefening van de bevoegdheden, genoemd in de eerste afdeling, zodra het belang van het onderzoek dat toelaat. De mededeling blijft achterwege, indien uitreiking van de mededeling redelijkerwijs niet mogelijk is.
2. Als betrokkene in de zin van lid 1 wordt aangemerkt:
 - a. de persoon ten aanzien van wie een van de bevoegdheden van de eerste afdeling is uitgeoefend;
 - b. de gebruiker van telecommunicatie of de technische hulpmiddelen waarmee de telecommunicatie plaatsvindt, bedoeld in artikel 118g lid 3, onderdeel c;
 - c. de rechthebbende van een besloten plaats als bedoeld in de artikelen 118a lid 2, 118e en 118f lid 2.
3. Indien de betrokkene de verdachte is, kan mededeling achterwege blijven, indien hij op grond van artikel 118o lid 1 of lid 4, met de bevoegdheidstoepassing op de hoogte komt.

Artikel 118q

1. Zolang de zaak niet is geëindigd, bewaart de vervolgingsambtenaar de processen-verbaal en andere voorwerpen, waaraan gegevens kunnen worden ontleend die zijn verkregen door observatie met een technisch hulpmiddel dat signalen registreert, het opnemen van vertrouwelijke communicatie, of het onderzoek van telecommunicatie, voor zover die niet bij de processtukken zijn gevoegd en houdt deze ter beschikking van het onderzoek.
2. Zodra zestig dagen verstreken zijn nadat de zaak geëindigd is en de laatste mededeling, bedoeld in artikel 118p is gedaan, doet de vervolgingsambtenaar de processen-verbaal en andere voorwerpen bedoeld in lid 1, vernietigen. Van de vernietiging wordt proces-verbaal opgemaakt.
3. Met een zaak die geëindigd is, wordt bij de toepassing van lid 2 gelijkgesteld een voorbereidend onderzoek dat naar redelijke verwachting niet tot een zaak zal leiden.
4. Door de Minister van Justitie en Politie worden bij beschikking voorschriften gegeven omtrent de wijze waarop de processen-verbaal en andere voorwerpen, bedoeld in lid 1, worden bewaard en vernietigd.

Artikel 118r

1. De vervolgingsambtenaar kan bepalen dat gegevens die zijn verkregen door observatie met behulp van een technisch hulpmiddel dat signalen registreert, het opnemen van vertrouwelijke communicatie of het onderzoek van telecommunicatie kunnen worden gebruikt voor:
 - a. een ander strafrechtelijk onderzoek dan waartoe de bevoegdheid is uitgeoefend;
 - b. opslag in het daartoe door de Minister van Justitie en Politie ingestelde register.
2. Indien toepassing is gegeven aan lid 1, onderdeel a, behoeven de gegevens, in afwijking van artikel 118q lid 2, niet te worden vernietigd, totdat het andere onderzoek is geëindigd. Is toepassing gegeven aan lid 1, onderdeel b, dan behoeven de gegevens niet te worden vernietigd, totdat de opslag van de gegevens in het register niet meer van belang is.
3. De vervolgingsambtenaar stelt het besluit als bedoeld in lid 1 op schrift.

Artikel 118s

Door de Minister van Justitie en Politie worden bij beschikking regels vastgesteld omtrent:

- a. de opslag, verstrekking en plaatsing van de technische hulpmiddelen, bedoeld in de artikelen 118f lid 1 en 118g lid 2;
- b. de algemene eisen waaraan de technische hulpmiddelen voldoen;
- c. de controle op de naleving van de onder b bedoelde eisen;
- d. de instelling(en) die de registratie van signalen aan een technische bewerking onderwerpen en de wijze waarop de bewerking plaatsvindt.

ARTIKEL II

Voor zover bij de inwerkingtreding van deze wet bevelen zijn gegeven tot toepassing van artikel 89, blijven die bevelen van kracht en worden geacht te zijn verleend overeenkomstig deze wet.

ARTIKEL III

1. Deze wet wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
2. Zij treedt inwerking met ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging.
3. De Minister van Justitie en Politie is belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de;

CHANDRIKAPERSAD SANTOKHI

**WET van,
houdende nadere wijziging van
het Wetboek van Strafvordering
(S.B. 1977 no.94, zoals laatstelijk
gewijzigd bij S.B. 2023 no. 135)**

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ALGEMEEN

1. Inleiding

De bestrijding van de criminaliteit vergt soms verregaande opsporingsmethoden of opsporingsbevoegdheden. De voortschrijdende toepassing van de informatietechniek maakt eveneens de opsporing en aldus de waarheidsvinding ingewikkelder. Gesteld kan worden dat de mogelijkheden die het huidige Wetboek van Strafvordering biedt, in het bijzonder met betrekking tot de waarheidsvinding in het kader van de computercriminaliteit ontoereikend is. De bevoegdheden in het kader van de opsporing, zijn niet geënt op deze (nieuwe) vormen van criminaliteit. Vermeld dient te worden dat bij de herziening van het Wetboek van Strafrecht materiële bepalingen zijn opgenomen die in een aantal gevallen criminaliteit die gepleegd worden via of met gebruikmaking van geautomatiseerde werken strafbaar stellen. Alhoewel thans nog niet helemaal duidelijk is wat de omvang is van het probleem, moet gelet op de voortschrijdende ontwikkeling van de informatietechniek ernstig rekening worden gehouden met een stijging van daaraan gerelateerde strafbare feiten.

Het bovenstaande rechtvaardigt een algehele herziening van de bestaande opsporingsbevoegdheden. Dit wetsvoorstel betreft op de eerste plaats nieuwe bevoegdheden betreffende onderzoek in geautomatiseerde werken in het kader van huiszoeking, alsmede de bijzondere opsporingsbevoegdheden. Het betreft opsporingsbevoegdheden die van eminent belang zijn in de aanpak van computercriminaliteit en de georganiseerde criminaliteit.

2. Onderzoek van gegevens in geautomatiseerde werken

In de nieuwe vijfde afdeling A van Titel IV van het eerste boek gaat het om het ten behoeve van de strafvordering zichtbaar maken van in gegevensbestanden opgeslagen gegevens. Er is voor gekozen om aparte bevoegdheden in de wet op te nemen en niet te steunen op de bestaande bevoegdheden tot inbeslagneming tijdens huiszoeking. Vooral voor het onderzoeken van gegevensbestanden die onder derden bevinden, vanaf de plaats van huiszoeking is het van belang deze bevoegdheid apart uitdrukkelijk te regelen. Deze bevoegdheden hebben ten opzichte van de bevoegdheden in het kader van huiszoeking en uitlevering ter in beslagneming een aanvullend karakter. Dit aanvullend karakter brengt mee dat onder omstandigheden voor het vergaren van gegevens met de uitoefening van bestaande bevoegdheden kan worden volstaan.

3. Bijzondere opsporingsbevoegdheden

Opsporingsmethoden of opsporingsbevoegdheden kunnen inbreuk maken op de in de Grondwet en internationale verdragen vastgelegde grondrechten. Hierbij valt te denken aan het recht op eerbiediging van het privéleven, de woning, het briefgeheim en het telefoongeheim als bedoeld in

artikel 17 van de Grondwet, in artikel 17 van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke rechten en in artikel 11 van het Amerikaans Verdrag inzake de Rechten van de Mens. Toch dient men niet al te snel tot de conclusie te komen dat een bijzondere opsporingsbevoegdheid in strijd is met een van de grondrechten. Daarvoor is namelijk overschrijding van een bepaalde grens noodzakelijk, hetgeen steeds weer afhankelijk is van de concrete omstandigheden.

De wettelijke bepalingen, waarin de bijzondere opsporingsbevoegdheden zijn geregeld, vormen de grondslag voor de toepassing van deze bevoegdheden. Daarnaast kan de burger de gevolgen voor de toepassing van deze bijzondere opsporingsbevoegdheden beter begrijpen. Deze benadering sluit in principe geheime opsporingsbevoegdheden uit, maar dat wil geenszins zeggen dat de toepassing van zo'n bevoegdheid in een concreet geval niet geheim kan worden gehouden in het belang van het opsporingsonderzoek.

Waar het om gaat is de bescherming van de burger en daarbij behoort de reikwijdte van de opsporingsbevoegdheden redelijk en aanvaardbaar te zijn. Dit is met name een verplichting ten aanzien van personen, die geen verdachte zijn en die wellicht in een latere fase ook niet worden. In de nieuwe titel IVa, waarin bijzondere opsporingsbevoegdheden aan de orde zijn gesteld, zijn daarom de nodige waarborgen ingebouwd, zoals in bepaalde gevallen een rechterlijke machtiging vooraf, gebonden aan een bepaalde termijn en indien mogelijk de mededelingsplicht achteraf door de vervolgingsambtenaar aan de betrokkenen.

Voor de toepassing van de in de eerste afdeling van Titel IVa geregelde bijzondere opsporingsbevoegdheden, die altijd de waarheidsvinding tot doel hebben, gelden afhankelijk van de zwaarte van een opsporingsbevoegdheid verschillende criteria, waarbij verdenking van een bepaald misdrijf (delict) het belangrijkste is.

Het betreft in dit kader verdenking van een misdrijf als bedoeld in artikel 56 lid 3 sub b, waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten. Daarnaast is voor sommige opsporingsbevoegdheden of voor het binnentreden van besloten plaatsen vereist dat het misdrijf gezien zijn aard of de samenhang met andere misdrijven een ernstige inbreuk oplevert voor de rechtsorde. De term "*gezien de aard van het misdrijf*" duidt niet alleen op de wettelijke delictomschrijving, maar bovendien op de ernst van de concrete feiten of omstandigheden, waaronder deze zijn gepleegd of zijn begaan. Dit alles dient men mee te wegen bij de beoordeling of er sprake is van een ernstige inbreuk op de rechtsorde (schokkend effect voor de samenleving).

De toepassing van bedoelde bijzondere opsporingsbevoegdheden geschiedt in de repressieve fase, nadat een misdrijf is begaan, waarbij de vervolgingsambtenaar een centrale rol vervult.

B. ARTIKELSGEWIJS

(1). TITEL IV (vijfde afdeling A)

1.1. Artikel 116a

Artikel 116a geeft de rechter-commissaris, de vervolgingsambtenaar en de hulpofficier van justitie, onder dezelfde voorwaarden als voor inbeslagneming van voorwerpen, de bevoegdheid tot het onderzoeken van plaatsen ter vastlegging van gegevens, in het belang van het onderzoek.

Het onderzoeken van een plaats ter vastlegging van gegevens houdt in dat – met het oog op het ter beschikking krijgen van gegevens die nodig zijn voor het opsporingsonderzoek – een plaats wordt betreden, teneinde de gegevens te zoeken en op een gegevensdrager vast te leggen, zodat deze ten behoeve van het opsporingsonderzoek kunnen worden gebruikt.

Deze regeling strekt in het bijzonder ertoe, dat buiten de uitoefening van de bevoegdheid tot inbeslagneming, onderzoek mogelijk is uitsluitend ter vastlegging van gegevens. Het voorgaande bijvoorbeeld indien vooraf vaststaat dat inbeslagneming van voorwerpen niet nodig is, omdat volstaan kan worden met het ter plekke inzien van de computers en het vervaardigen van kopieën van de gezochte gegevens door deze op een gegevensdragers vast te leggen. Dit laatste is minder belastend voor degene die op de plaats van de doorzoeking dagelijks van de computers gebruik maakt, vooral wanneer de computer deel uitmaakt van een netwerk.

1.2. Artikel 116b

Artikel 116b voorziet in de bevoegdheid om vanaf een plaats waar huiszoeking plaatsvindt onderzoek te doen in gegevens in een geautomatiseerd werk dat elders aanwezig is.

In de regel gaat het verzamelen van gegevens gepaard met observatie, waarbij voorwerpen in beslag kunnen worden genomen waaraan gegevens kunnen worden ontleend. Is het nodig dat op bepaalde locaties stelselmatig en gericht onderzoek wordt gedaan dan vindt huiszoeking plaats. Huiszoeking omvat de bevoegdheid om gericht en stelselmatig onderzoek te doen op enige plaats (zie NJ 1985, 122). In het geval bedoeld in artikel 97 heeft de rechter-commissaris de bevoegdheid om buiten het geval van huiszoeking ter in beslagneming, elke plaats te onderzoeken.

In het licht van de ontwikkeling van de informatietechniek, kan het onderzoek niet beperkt blijven tot het geval van huiszoeking. Aan het begrip "huiszoeking" ligt de beperking dat het beperkt is tot een bepaalde locatie. De informatietechniek heeft ertoe geleid dat via een terminal en een netwerk gegevens die zijn opgeslagen in een geheel andere locatie binnen handbereik zijn.

Ten einde het zoeken naar gegevens in een computersysteem in het kader van een strafrechtelijk onderzoek van met name computercriminaliteit niet illusoir te doen zijn, is het nodig dat ook binnen bepaalde grenzen in elders zich bevindende computers kan worden gezocht.

Op de eerste plaats moet het gaan om gegevens die kunnen dienen om de waarheid aan de dag te brengen.

In de tweede plaats kan het onderzoek slechts worden gedaan in een geautomatiseerd werk dat op rechtmatige wijze toegankelijk is vanaf de plaats waar de huiszoeking of het onderzoek plaatsvindt. Toegang tot elders zich bevindende geautomatiseerde werken is in de regel verleend aan bepaalde personen die tot toegang zijn geautoriseerd, bijvoorbeeld middels een toegangscode.

Ten aanzien van degenen die toegang hebben tot het geautomatiseerd werk is bepaald dat het gaat om "personen die plegen te werken of te verblijven op de plaats waar de huiszoeking of het onderzoek" (artikel 116b lid 2). Het gaat dus niet om een persoon die min of meer toevallig of incidenteel aanwezig is op de locatie van huiszoeking of onderzoek.

Eveneens is thans uitdrukkelijk opgenomen (116b lid 1 onder a) dat bij huiszoeking of in het geval bedoeld in artikel 97 onderzoek kan worden gedaan naar gegevens die zijn opgeslagen of vastgelegd op een aldaar aanwezig geautomatiseerd werk of gegevensdrager. In het belang van het onderzoek kunnen deze gegevens worden vastgelegd.

Ten aanzien van de opgenomen gegevens is een bewijs van ontvangst afgegeven aan degene bij wie de gegevens zijn opgenomen niet voorgeschreven. Dit is wel voorgeschreven bij beslaglegging van voorwerpen, omdat degene van wie de voorwerpen zijn nog aanspraken kan doen gelden op de voorwerpen (beslaglegging brengt geen wijziging in de eigendom). Bij opgenomen gegevens ligt dit anders aangezien degene bij wie de gegevens zijn opgenomen nog volledig de beschikkingsmacht over de gegevens heeft. Anders dan bij beslag op voorwerpen kan in dit geval

de betrokkene geen aanspraken doen gelden op de gegevens die zijn meegenomen. De wijze waarop met de opgenomen gegevens dient te worden omgesprongen is in de wet geregeld.

1.3. Artikel 116c

Artikel 116c bevat een bevoegdheid die in een computeromgeving niet kan worden gemist. Bij de traditionele huiszoeking kan zonnodig ten aanzien van gegevens die zijn opgeborgen in een kast, indien geen sleutel ter beschikking wordt gesteld, deze gegevens worden verkregen middels verbreking van de kastdeur. Bij gegevens opgeslagen in geautomatiseerde werken kan veelal slechts toegang tot de gegevens worden verkregen met medewerking van degene die het systeem beheert. De stand van de techniek laat eveneens de mogelijkheid dat voor gericht en stelselmatig onderzoek het niet steeds nodig is om zich te begeven naar de plaats waar het geautomatiseerd werk zich bevindt. Daar de kennis omtrent de toegang tot een geautomatiseerd werk niet noodzakelijkerwijs zelf zal zijn opgeslagen in een computer, is de bepaling van artikel 116c noodzakelijk.

Cryptografie is de techniek van het geheimschrift die hierbij gehanteerd wordt. In de informatietechnologie worden cryptografische technieken gebruikt om gegevens en boodschappen te versleutelen (vercijferen) ter verzekering van de vertrouwelijkheid van die gegevens. Het spreekt voor zich dat het gebruik van cryptografie door criminelen de politie en justitie kan hinderen bij de waarheidsvinding. Met het oog daarop is dan ook in artikel 116c de bevoegdheid opgenomen om personen die kennis dragen van de versleuteling van gegevens, te verplichten medewerking te verlenen aan de waarheidsvinding door deze kennis ter beschikking te stellen van justitie. Deze bevoegdheid heeft betrekking op onderzoek ter gelegenheid van een huiszoeking naar gegevens die zijn opgeslagen in een geautomatiseerd werk. Artikel 116c ziet niet op het onderzoek naar stromende gegevens, de (tele)communicatie. Dit onderzoek van (tele)communicatie is geregeld in het huidige artikel 118g betreffende de tapbevoegdheid (opnemen van communicatie).

1.4. Artikel 116d

In dit artikel zijn de waarborgen van artikel 86 overgenomen en aangepast aan de situatie van gegevensopslag in een geautomatiseerd werk. De bepaling van artikel 116d is eveneens van toepassing op het onderzoek door de rechter-commissaris, als bedoeld in artikel 93 lid 2.

1.5. Artikel 116e

In dit artikel is een beperking opgenomen in verband met het in artikel 17 lid 3 van de Grondwet omschreven briefgeheim. Indien tijdens een doorzoeking ter vastlegging van gegevens ongeopende e-mailberichten worden aangetroffen, bestaat er geen aanleiding om ten aanzien van die e-mailberichten anders te handelen dan ten aanzien van inbeslaggenomen gesloten brieven (artikel 129a).

In artikel 116e is daarom aangegeven dat van de inhoud van dergelijke ongeopende e-mailberichten geen kennis wordt genomen dan na daartoe strekkende machtiging door de rechter-commissaris. De machtiging zal telkens, ook als de ongeopende e-mailberichten door een opsporingsambtenaar of hulpofficier van justitie zijn vastgelegd, door de vervolgingsambtenaar worden gevorderd. De vordering en de machtiging kunnen zowel schriftelijk als mondeling zijn. Indien de rechter-commissaris de machtiging niet verleent, beveelt de vervolgingsambtenaar de vernietiging van de vastgelegde gegevens.

In HR 4 april 2017 (ECLI:NL:HR:2017:584, NJ 2017/229 "Smartphone") is bepaald dat onderzoek aan in beslag genomen voorwerpen in beginsel is toegestaan, onder verwijzing naar HR 29 maart

1994, ECLI:NL:HR:1994:AD2076, *NJ* 1994/577. Echter, bij privacygevoelige gegevens is toestemming van een vervolgingsambtenaar of een rechter(-commissaris) vereist, ondanks een gebrek aan wetgeving daaromtrent, aldus de Hoge Raad.

De voorgestelde bepalingen voorzien in deze lacune, waarbij gekozen is voor de rechter(-commissaris) om elke discussie omtrent het begrip 'zeer ingrijpende inbreuk' te vermijden. Ook de situatie waarin tijdens een doorzoeking nog geen inbeslagneming van een geautomatiseerd werk heeft plaatsgevonden valt onder het bereik van deze bepalingen.

1.6. Artikel 116f

Artikel 116f betreft de notificatieplicht met betrekking tot de vastlegging of ontoegankelijkmaking en van de aard van de vastgelegde of ontoegankelijk gemaakte gegevens. Deze mededeling wordt gedaan aan betrokkene. Wie onder "betrokkene" wordt verstaan wordt in lid 3 aangegeven. Als zodanig wordt in lid 3 aangegeven de verdachte, de verantwoordelijke voor de gegevens en de rechthebbende van een plaats waar een huiszoeking of onderzoek heeft plaatsgevonden. Voornoemde hoedanigheden kunnen soms in één persoon verenigd zijn, bijvoorbeeld de verdachte, soms bij meerdere personen.

De bepaling van dit artikel bevat twee soorten uitzonderingen. Op de eerste plaats blijft mededeling achterwege, indien uitreiking van de mededeling redelijkerwijs niet mogelijk is (lid 1 tweede volzin). Uit de eis van "redelijkerwijs" volgt dat de verantwoordelijke autoriteit zich wel enige moeite moet getroosten om de mededeling uit te reiken. Op de tweede plaats blijft mededeling achterwege in het belang van het onderzoek (lid 2). Het is de vervolgingsambtenaar en de rechter-commissaris die bepalen of er contra-indicaties zijn om het uitreiken van de mededeling uit te stellen.

1.7. Artikel 116g

Artikel 116g schrijft vernietiging van de gegevens voor indien blijkt dat de gegevens van geen betekenis meer zijn voor het onderzoek. Met onderzoek wordt hier bedoeld de (objectieve) waarheidsvinding ten aanzien van een bepaald strafbaar feit. Ingevolge het bepaalde in lid 2 behoeven de gegevens niet te worden vernietigd. De gegevens kunnen worden gebruikt voor een ander strafrechtelijk onderzoek dan waartoe de bevoegdheid is uitgeoefend alsmede voor verwerking met het oog op het verkrijgen van inzicht in de betrokkenheid van personen bij misdrijven. Het is de vervolgingsambtenaar of de rechter-commissaris die zulks bepaalt.

1.8. Artikel 116h

In artikel 116h is aan de vervolgingsambtenaar en de rechter-commissaris de bevoegdheid verleend om te bepalen dat computergegevens met betrekking tot welke of met behulp waarvan het strafbaar feit is gepleegd, ontoegankelijk kunnen worden gemaakt. De maatregel is slechts mogelijk voor zover zij noodzakelijk is ter beëindiging van het strafbaar feit of ter voorkoming van nieuwe strafbare feiten.

Onder "ontoegankelijkmaking van gegevens" wordt verstaan het treffen van maatregelen ter voorkoming dat de beheerder van dat geautomatiseerd werk of derden verder van die gegevens kennisnemen of gebruik maken, alsmede ter voorkoming van de verdere verspreiding van die gegevens.

Onder "ontoegankelijkmaking" wordt mede verstaan het verwijderen (wissen) van de betrokken bestanden, met behoud van een kopie voor justitie (lid 2). Dit is de meest voor de hand liggende maatregel.

De definitie van ontoegankelijkmaking laat daarnaast echter allerlei andere maatregelen toe, mits die kunnen strekken ter voorkoming van bijvoorbeeld de verdere kennisneming van die gegevens.

Een voorbeeld van zulke andere maatregelen is het met behulp van zogenaamde encryptietechnieken als het ware een «slot» zetten op de betrokken bestanden, zodat de beheerder en andere gebruikers van de computer er geen toegang meer hebben. Daarnaast is bijvoorbeeld denkbaar dat de toegangspoort van de betrokken computer (tijdelijk) onbruikbaar wordt gemaakt. In iedere situatie zal moeten worden beoordeeld welke maatregel het meest effectief is. Daarbij moeten uiteraard de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit in acht worden genomen. Dit vereist in het bijzonder in netwerkomgevingen voorzichtigheid, opdat niet onnodig schade wordt toegebracht aan gegevens of systemen. Soms zal het daarom in de rede liggen om de medewerking van de netwerkbeheerder te vragen.

Uiteraard zal de opsporingsambtenaar trachten alle kopieën en back-ups van de gegevens te achterhalen. De maatregel van ontoegankelijkmaking zou anders zijn effect kunnen missen. Een effectieve toepassing van de bevoegdheid betekent verder ook dat bij het wissen van het bestand op een gegevensdrager de technische voorzorgsmaatregelen moeten worden genomen om te voorkomen dat gewiste bestanden achteraf alsnog weer leesbaar worden gemaakt.

Van het politieapparaat mag worden verwacht dat het zich wat dit betreft op de hoogte houdt van de informatietechnologische ontwikkelingen en mogelijkheden en dienovereenkomstig de nodige maatregelen treft die nodig zijn om het gewenste resultaat – de beëindiging van een strafbare situatie en de voorkoming dat verder strafbaar zal worden gehandeld – te bereiken. Soms zal een externe deskundige moeten worden ingeschakeld. In bepaalde gevallen zal de politie haar huidige werkmethoden mogelijk enigszins moeten aanpassen. Zo gaat de politie er nu veelal toe over om van de volledige harde schijf van een geautomatiseerd systeem een kopie te maken teneinde die op het bureau te kunnen onderzoeken op voor de opsporing relevante gegevens. Dit kan in bepaalde situaties, waarin de ongestoorde voortgang van de bedrijfsvoering in het geding is, een legitieme en evenredige methode van onderzoek zijn (zolang deze gegevens niet ook voor andere doeleinden worden gebruikt). Zij doet echter afbreuk aan de effectiviteit van de voorgestelde maatregel van ontoegankelijkmaking van bepaalde gegevens, aangezien zij de verdachte de tijd geeft om bepaalde bestanden van zijn harde schijf te verwijderen. In zo'n situatie zal de politie dus ter plaatse moeten trachten strafbare bestanden te achterhalen en – met toestemming van de vervolgingsambtenaar of de rechter-commissaris – daartegen de noodzakelijke maatregelen moeten treffen.

De bevoegdheid tot ontoegankelijkmaking is voorbehouden aan de vervolgingsambtenaar dan wel, tijdens een gerechtelijk vooronderzoek, de rechter-commissaris. Dit waarborgt dat wanneer bij een onderzoek in een computer door een opsporingsambtenaar (in zijn ogen) dubieuze gegevens worden aangetroffen, deze gegevens niet rauwelings ontoegankelijk kunnen worden gemaakt. Daarvoor is een afstandelijk oordeel, van een vervolgingsambtenaar of een rechter-commissaris, vereist.

Zodra het belang van de strafvordering zich niet meer verzet tegen opheffing van de maatregelen waarmee de gegevens ontoegankelijk zijn gemaakt, dienen de vervolgingsambtenaar dan wel de rechter-commissaris een daartoe strekkende opdracht te geven. Wordt de ontoegankelijkmaking van de gegevens ongedaan gemaakt, dan herleeft de beschikkingsmacht van degene in wiens computer de gegevens waren aangetroffen. Dit kan op één lijn worden gesteld met de teruggave van een inbeslaggenomen voorwerp aan de beslagene. Ingeval de betrokken bestanden door de politie uit de computer van de betrokkene zijn verwijderd, dient een kopie te worden teruggegeven. Teruggave (dat wil zeggen opheffing van de ontoegankelijkmaking) zal overigens ook moeten geschieden indien de rechter later in de hoofdzaak mocht besluiten om de betrokken gegevens toch niet te laten vernietigen, bijvoorbeeld omdat hij ze niet strafbaar acht, of indien de rechter daartoe beslist op het beklag van een belanghebbende op grond van artikel 460.

De ontoegankelijkmaking en uiteindelijke vernietiging van computergegevens dient een tweeledig doel: beëindiging van het strafbaar feit en voorkoming dat met de betrokken gegevens nieuwe strafbare feiten worden gepleegd. Het tweede (preventie) ligt in het verlengde van het eerste (reparatie). Waar sprake is van een voortdurende strafbare toestand vallen beide in feite samen: de ontoegankelijkmaking van de betrokken gegevens maakt een eind aan het strafbaar feit en voorkomt tevens voortzetting daarvan. Waar daarentegen sprake is van een strafbaar feit van voorbijgaande aard (openbaarmaking van strafbare uitlatingen, bekendmaking van bedrijfsgeheimen), valt niets meer te repareren en treedt het preventieve oogmerk van de ontoegankelijkmaking van gegevens op de voorgrond, zij het dat wel is vereist dat met die gegevens een strafbaar feit is gepleegd. Dit betekent dat indien bijvoorbeeld in een e-mail-box racistische uitingen worden aangetroffen, dit op zichzelf nog geen grond is om de betrokken gegevens ontoegankelijk te maken en eventueel door de strafrechter te laten vernietigen. Er is immers nog geen reden om aan te nemen dat er iets strafbaars met die gegevens is gebeurd.

Er zijn twee categorieën gegevens die zich lenen voor ontoegankelijkmaking c.q. vernietiging in de hier bedoelde zin: gegevens met betrekking tot welke en gegevens met behulp waarvan het strafbaar feit is begaan.

Bij de eerste categorie gaat het om gegevens die "voorwerp" zijn van een strafbaar feit, om gegevens die de kern uitmaken van het feit. Hierbij moet allereerst worden gedacht aan gegevens van strafbare aard, dat wil zeggen gegevens die wegens hun aard niet mogen worden openbaar gemaakt of verspreid; dit zijn de strafbare uitingen. Daarnaast behoren tot deze categorie de gegevens die weliswaar op zichzelf volstrekt geoorloofd zijn, maar ten aanzien waarvan bepaalde handelingen strafbaar zijn gesteld zoals de opzettelijke inbreuk op eens anders auteursrecht. Hieronder valt ook de "gestolen" informatie: ontvreemde gegevensdrager met vertrouwelijke informatie of gegevens uit een geautomatiseerd werk die door werknemers met schending van hun geheimhoudingsplicht aan anderen worden doorgespeeld. Voor zover het "bezit" of de bekendmaking of verspreiding van dergelijke gegevens strafbaar is (vgl. "heling" van bedrijfsgeheimen of het wederrechtelijk bezit of doorgeven van staatsgeheimen), kunnen zij bij een onderzoek in een geautomatiseerd werk ontoegankelijk worden gemaakt ter voorkoming van verder misbruik.

De tweede categorie – gegevens met behulp waarvan een strafbaar feit is begaan – betreft criminele werktuigen, bestaande uit gegevensbestanden of computerprogramma's. Voorbeelden hiervan zijn boekhoudprogramma's die standaard een bepaald percentage van een transactie buiten de administratie houden en virusprogramma's. Het is gewenst dat wanneer politie en justitie bij een onderzoek in een geautomatiseerd werk op dergelijke gegevens stuiten, zij daartegen kunnen optreden, net als het geval is bij inbrekerswerktuigen.

(2). TITEL IVa (eerste afdeling)

1.1. Stelselmatige observatie (artikel 118a)

Observatie in de zin van artikel 118a is het stelselmatig volgen van een persoon of stelselmatig diens aanwezigheid of gedrag waarnemen. Stelselmatige observatie heeft als oogmerk een min of meer volledig beeld van bepaalde aspecten van iemands leven te verkrijgen, bijvoorbeeld het onderhouden van contacten met criminelen, iemands uitgavenpatroon etc.

Observatie is op verschillende manieren onder te verdelen, zoals in statische (bijvoorbeeld observeren van een garage, loods of schuur) en dynamische (bijvoorbeeld het volgen of schaduwten van een persoon of een auto), of in intensieve en oppervlakkige observatie.

De aanwending van stelselmatige observatie is gebonden aan een schriftelijk bevel van de vervolgingsambtenaar en kan uiteraard vrij ernstige inbreuk maken op het privé-leven van de te observeren persoon. Het belang van het opsporingsonderzoek dient ten aanzien van de observatie te worden afgewogen tegen het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Die afweging dient te geschieden door de vervolgingsambtenaar. Daarbij zijn meerdere factoren van belang, zoals duur, plaats, intensiteit, eventueel met een technisch hulpmiddel.

De bij het onderzoek betrokken opsporingsambtenaar zal in alle gevallen vooraf moeten bepalen tot welk resultaat zijn observatie kan leiden. Is dat resultaat een min of meer volledig beeld van een aspect van iemands leven, dan is een bevel van de vervolgingsambtenaar tot stelselmatige observatie vereist. In geval van twijfel zal overleg met de vervolgingsambtenaar moeten plaatsvinden.

Met stelselmatige observatie kan bewijsmateriaal worden vergaard in een bepaalde strafzaak. Met betrekking tot de rechtmatigheid van dat bewijs kan de opsporingsambtenaar zich beroepen op het bevel van de vervolgingsambtenaar op grond van artikel 118a. Bij het ontbreken van het bevel, is er sprake van onrechtmatig verkregen bewijs.

Bewijs verkregen door niet-stelselmatige observatie is voor de opsporingsambtenaar gebaseerd op de algemene taakstelling van de politie. Bij stelselmatige observatie is de duur niet altijd van doorslaggevend belang, omdat ook een kortstondige periode van observatie wel stelselmatig kan zijn. Stelselmatige observatie hangt niet af van het daadwerkelijke resultaat, maar van het resultaat dat daarvan redelijkerwijs valt te verwachten. De duur alleen speelt geen overwegende rol, omdat het accent heel goed kan liggen op de plaats, de intensiteit, de frequentie en het gebruik van een technisch hulpmiddel. Zo kan bijvoorbeeld een kortstondige observatie met opnameapparatuur op een intieme plaats, zoals een bordeel, als stelselmatig gelden, omdat daardoor een min of meer volledig beeld wordt verkregen van een bepaald aspect van iemands leven. In dit geval is een bevel van de vervolgingsambtenaar dan ook vereist.

Observatie zonder technisch hulpmiddel kan ook stelselmatig zijn, maar daarbij spelen andere aspecten een rol zoals de plaats (openbare weg, loods, bedrijfsruimte) de duur (uren, dagen, weken) en de intensiteit (continu of met tussenpozen). Het exacte verschil tussen stelselmatige en niet-stelselmatige observatie is heel moeilijk aan te geven. In dit geval zal de opsporingsambtenaar aan de veilige kant van de streep moeten blijven en eerder te gauw dan te laat het bevel van de vervolgingsambtenaar dienen te vragen.

In lid 1 van artikel 118a zijn de voorwaarden voor het bevel tot stelselmatige observatie opgenomen, namelijk:

- a. er moet sprake zijn van verdenking van een misdrijf als bedoeld in artikel 56 lid 3 sub b, en
- b. het moet in het belang zijn van het opsporingsonderzoek.

Reeds bij verdenking van het misdrijf kan door de vervolgingsambtenaar bevel worden gegeven tot stelselmatige observatie. De stelselmatige observatie is ook gericht op personen. Deze kan een verdachte zijn, hoewel dat geen vereiste is. Dit betekent dat de te observeren persoon een derde kan zijn. Wel is vereist dat de stelselmatige observatie in het belang van het opsporingsonderzoek is. Observatie van zaken in de zin van stoffelijke objecten kan in de praktijk wel bestaan, maar er is geen belang zulks wettelijk te regelen zolang het niet leidt tot inbreuk op de privacy van een persoon.

Op grond van artikel 118a lid 2 kan de vervolgingsambtenaar bepalen dat ter uitvoering van het door hem gegeven bevel tot stelselmatige observatie een besloten plaats, niet zijnde een woning, mag worden betreden zonder toestemming van de rechthebbende (schuur, loods, kantoorpand of fabriek). De opsporingsambtenaar kan deze mogelijkheid aanwenden om heimelijk technische

hulpmiddelen in die besloten plaatsen te bevestigen of aan te brengen. Op die wijze is dan sprake van stelselmatig observeren van bepaalde personen.

Voor het betreden van besloten plaatsen zonder toestemming van de rechthebbende gelden zwaardere eisen (artikel 118a lid 2), namelijk:

- in geval van verdenking van een misdrijf als bedoeld in artikel 56 lid 3 sub b, waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten, en (bovendien)
- als dat misdrijf gezien zijn aard of de samenhang met andere door de verdachte begane misdrijven een ernstige inbreuk op de rechtsorde oplevert.

In dit kader zal het gaan om ernstige misdrijven in de trant van bijvoorbeeld handel in verdovende middelen of vuurwapens, mensenhandel, mensensmokkel, delicten tegen het leven gericht of met geweld gepaard gaande vermogensdelicten. De opsporingsambtenaar kan dan op bevel van de vervolgingsambtenaar ook stelselmatig observeren op een besloten plaats zonder toestemming van de rechthebbende, waarvan de woning is uitgezonderd. Ten aanzien van stelselmatige observatie weegt het huisrecht zwaarder dan de andere belangen.

In beginsel geldt dat een technisch hulpmiddel bij niet-stelselmatige observatie geoorloofd is, maar uitsluitend als het dient tot een zintuigversterkend hulpmiddel, zoals een verrekijker, dat als oog fungeert en niet registreert. Anders ligt het als het technisch hulpmiddel systematisch gedurende een kortere of langere periode signalen, beelden of bewegingen van een persoon registreert, die men naderhand op elk gewenst moment naar voren kan halen. Daarbij valt te denken aan: foto- en videoapparatuur of aan een infrarood camera. Deze technische hulpmiddelen maken veel grotere inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van iemand dan waarnemingen met het blote oog door een opsporingsambtenaar.

1.2. Infiltratie (artikel 118b)

Infiltratie in het kader van artikel 118b vindt plaats ter opsporing van een ernstig misdrijf of van ernstige misdrijven. Dat wil zeggen: gericht op het verzamelen van bewijsmateriaal. Dit betekent dat de politieke infiltrant daadwerkelijk deelneemt of medewerking verleent aan een groep van personen van wie het doel vermoedelijk het beraamen of plegen van gekwalificeerde misdrijven is. Daarbij kan sprake zijn van georganiseerde criminaliteit, maar dat hoeft niet altijd het geval te zijn. Infiltratie in het kader van opsporing van een ernstig misdrijf in de zin van artikel 118b betekent onder bepaalde stringente voorwaarden deelnemen en medewerking verlenen aan een groep van (criminele) personen. De opsporingsambtenaar die op bevel van de vervolgingsambtenaar in de zin van artikel 118b infiltreert in een groep van personen is vaak actief bezig. Daarbij staat het aangaan van een interne band met de groep centraal en niet de uitsluitend externe ondersteuning. Het is echter niet noodzakelijk dat een dergelijke groep van personen behoort tot een criminele organisatie.

Een moreel dilemma is dat nagenoeg iedere infiltrant zich aan een strafbaar feit of aan strafbare feiten zal moeten schuldig maken. De infiltrant zal zich behoren aan te passen aan de groep waarbinnen is geïnfilteerd, waarbij het in de praktijk ondoenlijk is om tevoren exact aan te geven welke strafbare feiten wel en welke niet toelaatbaar zijn. Het is namelijk onmogelijk te voorzien in welke situatie de infiltrant zal belanden en met welke onvoorziene obstakels de infiltrant geconfronteerd zal worden. Is die groep een criminele organisatie, dan bestaat de mogelijkheid dat de infiltrant nog andere misdrijven en soms zelfs zwaardere zal moeten begaan dan deelneming aan een criminele organisatie in de zin van artikel 188 Wetboek van Strafrecht of deelneming aan

een terroristische organisatie in de zin van artikel 188a, waar hij o zich op dat moment al aan schuldig maakt.

De vervolgingsambtenaar moet het bevel tot infiltratie geven en hij zal dan ook moeten beoordelen of infiltratie onder de gegeven omstandigheden aanvaardbaar en wenselijk is, dat wil zeggen:

- a. of alle criteria en alle vereiste voorwaarden daarvoor wel aanwezig zijn;
- b. of er in het bewuste opsporingsonderzoek geen minder ingrijpende bevoegdheid of methode dan infiltratie tot de mogelijkheden behoort om het beoogde doel te bereiken (het subsidiariteitsbeginsel).

De inschakeling van de rechter-commissaris, zoals bij het opnemen van vertrouwelijke communicatie met een technisch hulpmiddel en bij het opnemen van telecommunicatie met een technisch hulpmiddel (artikelen 118f en 118g) moet gebeuren, ligt in het feit dat bij het opnemen van vertrouwelijke communicatie met een technisch hulpmiddel en bij het opnemen van telecommunicatie met een technisch hulpmiddel er sprake is van diep ingrijpen in de persoonlijke levenssfeer. Daarnaast is het telefoon- en telegraafgeheim ook in artikel 17 lid 3 van de Grondwet neergelegd. Om deze twee bovengenoemde redenen wordt de rechter-commissaris daarbij betrokken.

Bij infiltratie waaraan reeds zware voorwaarden ten grondslag liggen, is dat anders, omdat niet zozeer inbreuk op de privacy in het geding is, maar omdat de risico's daarbij zeer groot zijn. Voor infiltratie is van belang dat er een zware besluitvormingsprocedure binnen het Openbaar Ministerie moet zijn. Infiltratie is een typische opsporingsbevoegdheid en daarbij moet een rechter-commissaris niet te nauw betrokken worden.

De politieke infiltratie, dat wil zeggen: deelnemen en medewerking verlenen door een opsporingsambtenaar aan een groep van personen, waarbinnen vermoedelijk misdrijven worden beraamd of gepleegd, is aan stringente voorwaarden gebonden.

De voorwaarden voor infiltratie zijn opgenomen in artikel 118b lid 1 namelijk:

1. er moet sprake zijn van een verdenking van een misdrijf als bedoeld in artikel 56 lid 3 sub b, waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten;
2. het misdrijf moet gezien zijn aard of de samenhang met andere door de verdachte begane misdrijven een ernstige inbreuk op de rechtsorde opleveren;
3. het opsporingsonderzoek moet infiltratie dringend vorderen;
4. er moet sprake zijn van een groep van personen waarbinnen vermoedelijk misdrijven worden beraamd of gepleegd (hoeft dus niet in georganiseerd verband te zijn).

Het subsidiariteitsbeginsel vloeit voort uit de voorwaarde dat het opsporingsonderzoek de infiltratie dringend moet vorderen. Infiltratie is daardoor slechts rechtmatig, wanneer met een lichtere bevoegdheid of methode niet hetzelfde resultaat valt te verwachten. Deze afweging zal de vervolgingsambtenaar moeten maken.

Een voorwaarde is ook dat de politieke infiltrant de verdachte of betrokkene niet tot andere strafbare feiten mag brengen dan die waarop diens opzet reeds tevoren was gericht. Ten aanzien van eventuele strafbare feiten mag de opsporingsambtenaar, in het kort gezegd, in zijn kwaliteit van infiltrant niet als uitlokker optreden, omdat hij daartoe in beginsel niet het initiatief mag nemen. Wel zou hij onder bepaalde omstandigheden bijvoorbeeld medeplichtige kunnen zijn door onder andere ondersteuningshandelingen te verrichten.

De infiltrant zou het verrichten van bepaalde handelingen door de verdachte daarentegen wel in scène kunnen zetten of kunnen voorbereiden, maar naderhand moet dan blijken dat de verdachte ook zonder tussenkomst van de infiltrant tot het plegen van deze of soortgelijke feiten zou zijn gekomen. Toch zal de infiltrant voor het oog van de groep of de criminele organisatie activiteiten aan de dag moeten leggen, waaruit blijkt dat hij deel uitmaakt van de groep. De infiltrant kan, hoe

dan ook, betrokken raken bij het beramen of plegen van misdrijven, maar het mag er nimmer toe leiden dat de groep criminelen misdrijven gaat beramen, waar zij zonder de tussenkomst van de infiltrant niet toe gekomen zouden zijn.

Niet iedere groep van personen zal zich lenen voor infiltratie. Zo zal bijvoorbeeld een groep die roofovervallen beraamt of pleegt, niet het type bij uitstek zijn voor infiltratie. De infiltrant zou dan immers genoodzaakt zijn om een gewelddelict te begaan, wat in beginsel moet worden voorkomen. Als blijkt dat de verdachte het strafbare feit juist heeft begaan door toedoen van de infiltrant, bijvoorbeeld door uitlokking, dan moet de vervolgingsambtenaar beoordelen of het optreden van de infiltrant aanvaardbaar was in het licht van de infiltratieactie. Hij kan bijvoorbeeld van vervolging afzien, als het antwoord daarop bevestigend is.

De infiltrant is in het kader van de opsporing op basis van artikel 118b altijd een opsporingsambtenaar. De infiltrant moet er op kunnen rekenen dat hij niet vervolgd zal worden voor de door hem tijdens de infiltratie begane strafbare feiten, die hij in beginsel trouwens in opdracht van het Openbaar Ministerie pleegt.

1.3. Pseudo-koop of pseudo-dienstverlening (artikel 118c).

Pseudo-koop of pseudo-dienstverlening is ingevolge artikel 118c het van de verdachte eenmalig afnemen van goederen, het van de verdachte afnemen van gegevens die zijn opgeslagen, worden verwerkt of overgedragen door middel van een geautomatiseerd werk of door tussenkomst van een openbaar telecommunicatienetwerk of het verlenen van diensten aan de verdachte.

Dat moet gebeuren door een opsporingsambtenaar op bevel van de vervolgingsambtenaar. Het oogmerk van pseudo-koop of pseudo-dienstverlening is de waarheidsvinding. Onder pseudo-koop valt ook de zogenaamde voorkoop, waarvan sprake is wanneer de opsporingsambtenaar daadwerkelijk goederen afneemt met het doel om vast te stellen of de goederen een ongeoorloofd karakter hebben dan wel of er strafbare feiten mee zijn begaan.

Pseudo-koop of pseudo-dienstverlening wordt als een aparte bevoegdheid naast infiltratie, die veel meer risico inhoudt, opgenomen. Pseudo-koop of pseudo-dienstverlening is dan ook gebonden aan een lichtere maatstaf. Vereist is slechts verdenking van een misdrijf als bedoeld in artikel 56 lid 3 sub b, waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten. Van deze bevoegdheid wordt ook gebruik gemaakt in de situatie dat een opsporingsambtenaar voorwendt goederen te willen afnemen met het oogmerk in te grijpen op het moment van of eventueel kort na het uitvoeren van de transactie, bijvoorbeeld ten aanzien van losgeld of betaling van verdovende middelen. In het kader van deze zelfstandige bevoegdheid geschiedt pseudo-koop of pseudo-dienstverlening undercover, namelijk zonder dat hij kenbaar is dat hij optreedt als opsporingsambtenaar of als burger die een bijdrage aan de opsporing levert.

Pseudo-koop of pseudo-dienstverlening geschiedt onder de volgende voorwaarden:

1. er moet sprake zijn van verdenking van een misdrijf, als bedoeld in artikel 56 lid 3 sub b, waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten (dit criterium is aanzienlijk lichter dan voor infiltratie) en
2. het moet in het belang zijn van het opsporingsonderzoek.

Bij pseudo-koop of pseudo-dienstverlening moet er sprake zijn van een verdachte (bekend of onbekend) van een gekwalificeerd misdrijf, van wie de opsporingsambtenaar eenmalig goederen afneemt (bijvoorbeeld een vuurwapen of een kleine hoeveelheid verdovende middelen koopt).

Deze handelingen mogen uitsluitend worden verricht met of ten behoeve van de verdachte en nimmer met derden (geen verdachte zijnde). Pseudo-koop of pseudo-dienstverlening moet altijd gebeuren in het belang van het opsporingsonderzoek (ter verzameling van bewijsmateriaal om het in het geding zijnde misdrijf op te lossen).

Ook als belangrijke voorwaarde noemt artikel 118c lid 2 dat de daarbij betrokken opsporingsambtenaar bij de tenuitvoerlegging van het bevel tot pseudo-koop of pseudo-dienstverlening een verdachte niet mag brengen tot andere strafbare feiten dan die waarop diens opzet reeds tevoren was gericht. Deze voorwaarde moet het aanzetten tot of uitlokken van verdere criminaliteit voorkomen. Het initiatief mag in dat opzicht niet van de opsporingsambtenaar uitgaan.

De opsporingsambtenaar die op correcte wijze uitvoering heeft gegeven aan het bevel van de vervolgingsambtenaar tot pseudo-koop of pseudo-dienstverlening en daarbij een strafbaar feit heeft begaan, kan zich in beginsel beroepen op de algemene strafuitsluitingsgrond als bedoeld in artikel 68 Wetboek van Strafrecht (ter uitvoering van een ambtelijk gegeven bevel).

1.4. Stelselmatige inwinning informatie (artikel 118d)

Deze bijzondere bevoegdheid tot opsporing houdt in: het stelselmatig inwinnen van informatie over een bepaalde verdachte door een opsporingsambtenaar, zonder dat kenbaar is dat deze laatste optreedt als opsporingsambtenaar. Daarbij is het niet ongebruikelijk dat de informant een andere identiteit aanneemt en dus undercover gaat. Het doel daarvan is uitsluitend het verzamelen van bewijsmateriaal ter opheldering van het misdrijf, dat daarbij in het geding is. Inlichtingen of informatie inwinnen behoort tot de taak van de opsporingsambtenaar en daarvoor is geen bevel van de vervolgingsambtenaar vereist. Heel anders ligt dat, als het gaat om stelselmatige en heimelijke informatie-inwinning, voorbereid en gericht op een bepaalde verdachte en op een vastomlijnd doel, omdat een dergelijke methode zeker inbreuk op de privacy van een ander met zich meehrent. Stelselmatig inwinnen van informatie is afzonderlijk in de wet geregeld als gevolg van het zogenoemde "misleiding" element, dat aan deze bevoegdheid eigen is.

Bovendien gebeurt het, zoals reeds opgemerkt, dat een opsporingsambtenaar daarbij undercover is, dat wil zeggen: onder een andere identiteit stelselmatig en heimelijk informatie inwint. Dat vindt plaats met het oogmerk om ten aanzien van de verdachte bewijzen te verzamelen over het door hem gepleegde misdrijf door stelselmatig in zijn omgeving te verkeren en deel te nemen aan activiteiten of gesprekken, waaraan de verdachte of personen uit zijn omgeving ook deelnemen. Op die wijze kan hij stelselmatig informatie inwinnen. Aangezien de daarbij betrokkenen niet weten dat ze met een opsporingsambtenaar te doen hebben, is de kans groot dat deze laatste dingen te horen krijgt, die zeker niet voor een opsporingsambtenaar bestemd zijn. Dat zou bijvoorbeeld kunnen blijken uit gesprekken die de undercover-agent ongetwijfeld met de verdachte zal hebben en in die hoedanigheid beslist niet optreedt als opsporingsambtenaar. In een dergelijk geval is geen sprake van een verhoor in de zin van artikel 21, dat onder die omstandigheden ook niet wordt voorafgegaan door een cautie, dat wil zeggen: door de aanzegging dat de verdachte niet tot antwoorden verplicht is. De undercover agent zal dat gesprek zeker niet toespitsen op uitsluitend de betrokkenheid van de verdachte bij het in het geding zijnde misdrijf. Hij zal beslist veel subtieler te werk gaan bij het stelselmatig inwinnen van informatie.

Bij deze methode van opsporing maakt de opsporingsambtenaar, evenals bij infiltratie, niet alleen inbreuk op de privacy van de daarbij betrokken burgers, maar er is bovendien sprake van

misleiding. Deze vorm van misleiding zal echter door de ernst van de verdenking dat de verdachte zich schuldig maakt aan een misdrijf, gerechtvaardigd zijn. Dit aspect van deze bijzondere opsporingsmethode is één van de redenen van een wettelijke regeling. Deze onder de gegeven omstandigheden behoorlijke vorm van informatieverkrijging is onmisbaar in de strijd tegen de criminaliteit en kan nu eenmaal niet in het openbaar gebeuren.

Infiltratie is niet mogelijk binnen een niet-criminele groep, maar in een dergelijk geval kan de vervolgingsambtenaar wel bevel geven tot stelselmatig en heimelijk inwinnen van informatie op basis van artikel 118d.

De voorwaarden voor stelselmatige informatie-inwinning zijn:

- er moet sprake zijn van verdenking van een misdrijf als bedoeld in artikel 56 lid 3 sub b en
- de toepassing ervan moet in het belang zijn van het opsporingsonderzoek.

Het doel van deze zeer licht en ruim geformuleerde voorwaarden is het verzamelen van bewijsmateriaal ter opheldering van het in het geding zijnde misdrijf. De vervolgingsambtenaar geeft uitsluitend het bevel tot stelselmatige informatie-inwinning om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen door de verkregen informatie.

1.5. Bevoegdheden in besloten plaatsen (artikel 118e)

Tijdens opsporingsonderzoeken bestaat in veel gevallen de behoefte aan het heimelijk betreden van besloten plaatsen, zoals loodsen, schuren of garages, teneinde die plaatsen op te nemen of daar bijvoorbeeld monsters te nemen van opgeslagen goederen.

Artikel 10 van de Wet Verdovende Middelen en het schouwartikel 140 uit het Wetboek van Strafvordering geven in dat verband wel enige mogelijkheden, maar zijn uiteindelijk niet geschreven voor het heimelijk betreden van besloten plaatsen om daar bijvoorbeeld inkijkoperaties te verrichten. Artikel 10 van de Wet Verdovende Middelen is geschreven uitsluitend in geval van verdenking van drugsdelicten en is verleend ter opsporing daarvan, terwijl de binnentredingsbevoegdheden uit het Wetboek van Strafvordering daarentegen in beginsel zijn gegeven ter uitvoering van een opsporingsbevoegdheid, bijvoorbeeld ter aanhouding van de verdachte of ter inbeslagneming van daarvoor vatbare voorwerpen.

Van de opsporingsmethoden opgenomen in artikel 118e zijn plaatsopneming (inkijkoperatie) en veiligstelling van sporen bevoegdheden, die als zodanig niet in het Wetboek van Strafvordering waren opgenomen. Deze beide bevoegdheden hebben tot doel: het heimelijk vaststellen van verboden voorwerpen of van sporen van misdrijven op de in het geding zijnde besloten plaatsen.

Op basis van artikel 118e kan de vervolgingsambtenaar aan een opsporingsambtenaar bevel geven tot het (heimelijk) betreden van een besloten plaats, niet zijnde een woning, zonder toestemming van de rechthebbende met het instellen van een bepaald onderzoek als doel. Hij kan dat doen met het oog op het opsporingsonderzoek naar een zwaar misdrijf of, gezien de voorwaarden een misdrijf dat behoort tot de zogenaamde middencriminaliteit.

De voorwaarden voor bevoegdheden op een besloten plaats zijn:

- er moet sprake zijn van verdenking van een misdrijf als bedoeld in artikel 56 lid 3 sub b waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten (met een bekende of onbekende verdachte) en
- het moet in het belang zijn van het opsporingsonderzoek.

De vervolgingsambtenaar moet dat bevel geven met een zeer bepaald doel, waarbij zich drie mogelijkheden voordoen, namelijk om:

1. die besloten plaatsen op te nemen (inkijkoperatie of plaatsopneming);
2. in of op die besloten plaats sporen van misdrijven veilig te stellen en/of
3. aldaar een technisch hulpmiddel te plaatsen, maar uitsluitend ter observatie.

Onder een besloten plaats in de zin van dit artikel valt geen woning. Besloten plaatsen zijn onder meer: loodsen, garages, schuren, fabrieks- en bedrijfsruimten, maar eventueel ook erven, zijnde niet-openbare en niet voor ieder toegankelijke plaatsen. Ruimten die met een woning zijn verbonden (bijvoorbeeld een schuurtje), zijn als woning te beschouwen, wanneer ze uitsluitend via de woning te bereiken zijn. Kan men die ruimten echter van buitenaf langs een eigen ingang betreden, dan is er geen aanleiding die plaats als woning aan te merken.

Het bevel van de vervolgingsambtenaar tot het heimelijk betreden van de besloten plaats zonder toestemming van de rechthebbende, houdt in dat kader in dat de desbetreffende opsporingsambtenaar zo nodig deuren, ramen of sloten mag forceren of verbreken. Soms is het echter niet noodzakelijk om de besloten plaats te betreden, omdat hetzelfde resultaat valt te verkrijgen door de inzet van een technisch hulpmiddel van buitenaf.

Het is van belang de in dit artikel aangehaalde bijzondere bevoegdheden, waaraan het betreden van een besloten plaats zonder toestemming van de rechthebbende is gekoppeld, nader te bezien.

(1). Plaatsopneming

Het opnemen van een plaats heeft qua aard dezelfde betekenis als zoekend rondkijken, zoals dat ook het geval is met betrekking tot inbeslagneming. Plaatsopneming gaat veel minder ver dan het doorzoeken van de plaats, bijvoorbeeld ter inbeslagneming. De plaatsopneming of inkijkoperatie mag niet verder gaan dan zoekend rondkijken en onderzoeken wat voor de hand wordt aangetroffen. Bij zoekend rondkijken, mag de opsporingsambtenaar eventueel gebruik maken van bijvoorbeeld een endoscoop, een infrarood kijker of een infrarood camera.

In sommige gevallen zou plaatsopneming ook kunnen gebeuren door de vervolgingsambtenaar of hulpofficier van justitie of via het verrichten van een schouw op basis van artikel 140.

In dat geval moet men echter wel bedenken dat de schouw openlijk plaats vindt en de plaatsopneming ex artikel 118e heimelijk moet gebeuren door een opsporingsambtenaar op bevel van de vervolgingsambtenaar. Daarom is het wenselijk de plaatsopneming of inkijkoperatie apart te regelen met de daarbij behorende waarborgen.

Het schouwartikel (artikel 140) biedt namelijk niet onder alle omstandigheden de basis die aan de wettelijke eisen van plaatsopneming in de zin van artikel 118e voldoet.

(2). Veiligstellen van sporen

Onder het veiligstellen van sporen wordt verstaan het heimelijk opnemen van sporen van misdrijven, het heimelijk nemen van monsters en het heimelijk maken van beeldopnamen, alsmede van geluidsopnamen. Onder veilig stellen van sporen, waaronder ook vingerafdrukken en foto's, is mede begrepen de bevoegdheid om verpakkingen open te maken, alsmede in de besloten plaatsen aanwezige containers te openen. Eventuele aanwezige illegale goederen, zoals verdovende middelen of vuurwapens, zullen vaak op een heel speciale wijze zijn verpakt. Het is heel goed mogelijk dat de opsporingsambtenaar op de besloten plaatsen verpakkingen aantreft, waarin zich

verboden goederen bevinden. De bevoegdheid tot het veiligstellen van sporen legitimeert tot het verbreken van de verpakking en het nemen van monsters.

(3). Plaatsing van een technisch hulpmiddel ter observatie

Ten aanzien van deze opsporingsbevoegdheid gaat het niet uitsluitend om de plaatsing van het technisch hulpmiddel, maar vooral om de plaatsing daarvan met een zeer bepaald doel, namelijk: om de aanwezigheid of de verplaatsing van een goed of van goederen te kunnen vaststellen. In voorkomende gevallen zou dat bereikt kunnen worden door het plaatsen van een peilzender of door het aanbrengen van een verborgen videocamera in de desbetreffende besloten plaats, dan wel op of in een auto of ander vervoermiddel.

Aan de uitoefening van de bevoegdheden ex artikel 118e kan, zoals opgemerkt, soms een vrij lange voorbereidingstijd voorafgaan, waarbij schending van iemands privacy of eigendomsrecht kan plaatshebben. Zo kan het bijvoorbeeld noodzakelijk zijn om een ander slot op de deur van een loods te monteren na het heimelijk betreden van die plaats zonder toestemming van de rechthebbende. De vervolgingsambtenaar kan met al die aspecten rekening houden bij de vermelding van het tijdstip van uitvoering in zijn schriftelijk bevel of van de periode waarbinnen dat moet gebeuren.

1.6 .Opnemen vertrouwelijke communicatie (artikel 118f)

Artikel 118f betreft de bevoegdheid tot het opnemen van vertrouwelijke communicatie. Deze bevoegdheid onderscheidt zich duidelijk van het minder omvattende en (heimelijke) opnemen van telecommunicatie met een technisch hulpmiddel in de zin van artikel 118g. Vertrouwelijke informatie is te omschrijven als: de uitwisseling in de beslotenheid van berichten tussen twee of meer personen.

De uitwisseling van vertrouwelijke informatie kan op verschillende manieren gebeuren, zoals door het gesproken of geschreven woord, dan wel door overdracht van signalen via de ether of de kabel. Het heimelijk opnemen van vertrouwelijke communicatie met een technisch hulpmiddel houdt in dat een technisch apparaat mag worden aangebracht, dat vervolgens vertrouwelijke communicatie opvangt en registreert. Daarbij is het geen vereiste dat de verdachte aan de communicatie deelneemt. Bij het aanbrengen van een telecommunicatietap in de zin van artikel 118g (bijvoorbeeld een telefoontap) moet gebruik worden gemaakt van de faciliteiten van de telecommunicatie-aanbieders. Het gevolg is dat daarbij altijd de hulp van de aanbieder is vereist, wat niet het geval behoeft te zijn bij het opnemen van vertrouwelijke communicatie in de trant van onder andere gesprekken. In het laatste geval kan men zonder meer technische hulpmiddelen plaatsen in de directe omgeving van de persoon, die het onderwerp is van het strafrechtelijk onderzoek.

Voor het opnemen van vertrouwelijke communicatie met een technisch hulpmiddel gelden de volgende voorwaarden:

- er moet sprake zijn van een verdenking van een misdrijf als bedoeld in artikel 56 lid 3 sub b,, waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten, dat gezien zijn aard of de samenhang met andere door de verdachte begane misdrijven een ernstige inbreuk op de rechtsorde oplevert en
- het opsporingsonderzoek moet deze opsporingsbevoegdheid dringend vorderen.

Bij deze voorwaarden gaat het om verdenking (met een bekende of onbekende verdachte) van een ernstig en gekwalificeerd misdrijf.

De voorwaarde dat het opsporingsonderzoek het opnemen van vertrouwelijke communicatie dringend moet vorderen, geeft aan dat de vervolgingsambtenaar het proportionaliteitsbeginsel en het subsidiariteitsbeginsel in acht moet nemen. Deze bevoegdheid kan alleen maar rechtmatig zijn, als met een lichtere bevoegdheid niet hetzelfde resultaat te verwachten valt. Zo is het opnemen van vertrouwelijke communicatie met een technisch hulpmiddel een veel omvattender bevoegdheid dan het opnemen van communicatie met een technisch hulpmiddel in de zin van artikel 118g. Eerstgenoemde bevoegdheid houdt de andere in en als het beoogde resultaat valt te verwachten met de tweede bevoegdheid, dan moet de vervolgingsambtenaar, met inachtneming van de vereiste voorwaarden, het bevel geven tot het opnemen van communicatie met een technisch hulpmiddel op grond van artikel 118g.

De vervolgingsambtenaar kan in het belang van het opsporingsonderzoek, na tevoren verleende machtiging van de rechter-commissaris, ook bepalen dat de opsporingsambtenaar ter uitvoering van het gegeven bevel een besloten plaats, niet zijnde een woning, mag betreden zonder toestemming van de rechthebbende.

Het opnemen van vertrouwelijke communicatie met een technisch hulpmiddel, waarbij een woning wordt betreden zonder toestemming van de bewoner geschiedt door een opsporingsambtenaar, op bevel van de vervolgingsambtenaar, na schriftelijke machtiging van de rechter-commissaris. Hiervoor gelden nog stringenter voorwaarden dan voor het betreden van een besloten plaats, geen woning zijnde, zonder toestemming van de rechthebbende. De extra voorwaarden voor het opnemen van vertrouwelijke communicatie met een technisch hulpmiddel in een woning zonder toestemming van de bewoner zijn:

- bij verdenking van een misdrijf waarop naar de wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van acht jaren of meer is gesteld, en
- als het opsporingsonderzoek dat dringend vordert.

De inhoud van het bevel van de vervolgingsambtenaar, dat dezelfde gegevens moet bevatten als de schriftelijke machtiging van de rechter-commissaris (artikel 118f lid 4), geldt als een waarborg voor de omvang van de uit te voeren bijzondere opsporingsmethode tot het heimelijk opnemen van vertrouwelijke communicatie met een technisch hulpmiddel.

1.7. Onderzoek communicatie (artikel 118g)

Centraal staat in artikel 118g niet de vertrouwelijke communicatie, maar de communicatie die plaatsvindt met gebruikmaking van de diensten van een aanbieder van een communicatiedienst (telecommunicatie), zijnde een onderdeel van de communicatie in het algemeen. Het opnemen van communicatie met een technisch hulpmiddel als bedoeld in dit artikel door een algemeen of buitengewoon opsporingsambtenaar, bijvoorbeeld door middel van een telefoontap, is mogelijk op bevel en onder verantwoordelijkheid van de vervolgingsambtenaar. Deze moet daartoe tevoren door de rechter-commissaris zijn gemachtigd.

Onder communicatie wordt in dit verband verstaan niet voor het publiek bestemde communicatie die plaatsvindt met gebruikmaking van de diensten van een aanbieder van een communicatiedienst. Onder een aanbieder van een communicatiedienst wordt verstaan de natuurlijke persoon of rechtspersoon die in de uitoefening van een beroep of bedrijf aan de gebruikers van zijn dienst de mogelijkheid biedt te communiceren met behulp van een geautomatiseerd werk, of gegevens verwerkt of opslaat ten behoeve van een zodanige dienst of de gebruikers van die dienst.

Hieronder vallen de aanbieders van een openbaar telecommunicatienetwerk of –dienst (telefonie en internet), de aanbieders van een geheel of gedeeltelijk besloten communicatie netwerk of –dienst (intranet of besloten netwerken) alsmede degenen die in de uitoefening van een beroep en bedrijf gegevens verwerken of opslaan ten behoeve van een aanbieder van een communicatiedienst of diens gebruiker (bijvoorbeeld de web hosting diensten of de beheerder van websites).

De belangrijkste categorie aanbieders die hieronder valt, betreft de openbare telecommunicatiesector. De gebruiker van een communicatiedienst is de natuurlijke persoon of rechtspersoon die met de aanbieder van een communicatiedienst een overeenkomst is aangegaan met betrekking tot het gebruik van die dienst of die feitelijk gebruik maakt van een zodanige dienst. Deze zijn de gebruiker van telefoondiensten, internet diensten en intranet etc.

De voorwaarden voor het bevel van de vervolgingsambtenaar op grond van artikel 118g voor het (heimelijk) opnemen van communicatie met een technisch hulpmiddel zijn dezelfde als voor het opnemen van vertrouwelijke communicatie met een technisch hulpmiddel in de zin van artikel 118f, ook ten aanzien van het tevoren verlenen van de schriftelijke machtiging door de rechter-commissaris, namelijk:

- verdenking van een misdrijf ex artikel 56 lid 3 sub b, waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten, dat gezien zijn aard of de samenhang met andere door de verdachte begane misdrijven een ernstige inbreuk op de rechtsorde oplevert en
- als het opsporingsonderzoek deze bevoegdheid dringend vordert.

Bij het opnemen van de vertrouwelijke communicatie met een technisch hulpmiddel als bedoeld in artikel 118f moet een vervolgingsambtenaar het bevel verstrekken aan een algemeen opsporingsambtenaar. Hetzelfde geldt voor het opnemen van communicatie met een technisch hulpmiddel.

Bij het opnemen van vertrouwelijke communicatie met een technisch hulpmiddel kan de vervolgingsambtenaar, na verkregen machtiging van de rechter-commissaris bepalen dat bepaalde besloten plaatsen zonder toestemming van de rechthebbende of van een woning zonder toestemming van de rechthebbende (bewoner) worden betreden. Die mogelijkheid ontbreekt in artikel 118g bij het heimelijk opnemen van communicatie met een technisch hulpmiddel omdat het bij toepassing van artikel 118g zulks niet nodig is.

De vervolgingsambtenaar geeft het bevel tot het opnemen van telecommunicatie met inachtneming van de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit, wat voortvloeit uit de voorwaarde dat het opsporingsonderzoek de bijzondere opsporingsmethode dringend moet vorderen. De vervolgingsambtenaar, die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het bevel, heeft steeds voorafgaande machtiging van de rechter-commissaris. Voor de beëindiging van de bevoegdheid tot het opnemen van communicatie met een technisch hulpmiddel heeft hij echter geen machtiging van de rechter-commissaris nodig.

Bij het opnemen van communicatie in de zin van artikel 118g gaat het om de inhoud van de communicatie, met de achterliggende gedachte bewijs te verzamelen ter opheldering van een (ernstig) misdrijf.

Ten aanzien van het aftappen van (tele)communicatie is eveneens de mogelijkheid opgenomen voor justitie om de medewerking van derden af te dwingen bij het ontsleutelen van gegevensverkeer (artikel 118g lid 7), waarbij het bevel kan worden gericht tot degene van wie redelijkerwijs kan worden vermoed dat hij kennis draagt van de wijze van versleuteling van (tele)communicatie om mee te werken aan het ontsleutelen van de betrokken gegevens.

Deze bevoegdheid strekt ertoe kennis te kunnen nemen van gegevens die anders voor de strafvorderlijke autoriteiten wartaal zouden blijven. Het bevel wordt, ten aanzien van het aftappen van telecommunicatie (artikel 118g) gegeven door de vervolgingsambtenaar, die in dat stelsel de bevoegde autoriteit is ten aanzien van het tappen. Voor het geven van zo'n bevel heeft de vervolgingsambtenaar in het geval van artikel 118g de (schriftelijke) machtiging van de rechter-commissaris nodig.

Het bevel kan, afhankelijk van de omstandigheden, worden gericht tot bijvoorbeeld de afzender van een bericht, een netwerkbeheerder of een aanbieder van een telecommunicatienetwerk of dienst: tot eenieder van wie redelijkerwijs kan worden vermoed dat hij kennis draagt van de wijze van versleuteling van bepaalde afgetapte telecommunicatie. Dit zou ook een zogenaamde Trusted Third Party (TTP) kunnen zijn, een bedrijf dat behulpzaam is bij het verzekeren van de betrouwbaarheid van elektronisch gegevensverkeer (bijvoorbeeld door langs elektronische weg de integriteit van een bepaald bestand te verzekeren of de identiteit van een andere partij vast te stellen). Voor zover zo'n TTP kennis draagt van de door een klant toegepaste encryptietechnieken (mogelijk voor deze de sleutel bewaart), kan het verplicht worden die kennis ter beschikking van justitie te stellen.

De medewerkingsverplichting strekt zich alleen uit tot die kennis waarvan redelijkerwijs kan worden vermoed dat hij bij de betrokkene aanwezig is. Het gaat met andere woorden om het ter beschikking stellen van beschikbare kennis of het aanwenden van beschikbare technieken. In het algemeen zal dit betekenen dat iemand slechts verplicht kan worden die versleuteling ongedaan te maken die hij zelf heeft aangebracht of die sleutel te verstrekken waarover hij zelf beschikt. Het betekent ook dat wie niet over de benodigde kennis of technieken beschikt om te kunnen ontsleutelen, niet op grond van de voorgestelde medewerkingsverplichting gehouden is, daarnaar onderzoek te doen en instrumenten te ontwikkelen om toch te kunnen ontsleutelen. Evenmin kan van zo iemand worden geëist dat hij alsnog de benodigde technische voorzieningen installeert. Tot slot impliceert de voorgestelde medewerkingsverplichting geen sleutelbewaarplicht: wie feitelijk niet meer in staat is om mee te werken aan de ontsluiting omdat hij niet meer over de sleutel beschikt, is ontslagen van zijn meewerkplicht.

De sleutel tot het ontcijferen van informatie kan voor de houder ervan van grote waarde zijn. Hij kan er belang bij hebben de kennis daaromtrent niet verder te verspreiden dan strikt nodig is. De voorgestelde bepaling voorziet daarom in de mogelijkheid dat de houder, naar zijn keuze, niet de sleutel ter beschikking stelt, doch deze zelf hanteert om het versleutelde signaal te ontcijferen.

1.8. Opnemen van telecommunicatie in een andere staat (artikel 118h).

Gelet op de mogelijkheid dat de gebruiker van het nummer (artikel 118g lid 4 onderdeel c) waarop het bevel als bedoeld in artikel 118g lid 2 (bevel tot het opnemen van communicatie) betrekking heeft, zich op het grondgebied van een andere staat bevindt, wordt in artikel 118h voorzien in een mogelijkheid tot het opnemen van telecommunicatie in die staat, waarin de gebruiker van het nummer zich bevindt. Een voorwaarde hiervoor is echter dat, voor zover er ter zake een verdrag is en dit verdrag zulks voorschrijft, zal met toepassing van dat verdrag, de andere staat in kennis worden gesteld van het voornemen tot het opnemen van telecommunicatie. Slechts indien de instemming van de betrokken staat is verkregen, wordt het bevel ten uitvoer gelegd. Dezelfde procedure wordt gevolgd indien na aanvang van het opnemen van de telecommunicatie op grond van het bevel bekend wordt dat de gebruiker zich op het grondgebied van een andere staat bevindt.

De vervolgingsambtenaar kan ook een bevel als bedoeld in artikel 118g lid 2 geven, indien het bestaan van het bevel noodzakelijk is om een andere staat te kunnen verzoeken telecommunicatie met een technisch hulpmiddel op te nemen of om telecommunicatie af te tappen en rechtstreeks naar Suriname door te geleiden voor opname met een technisch hulpmiddel in Suriname.

1.9 Vorderen van verkeersgegevens en gebruikersgegevens en inzet van scanapparatuur (artikelen 118i, 118j en 118k).

Met betrekking tot de artikelen 118i, 118j en 118k staat niet de inhoud van de communicatie centraal (bijvoorbeeld van een telefoongesprek), maar gaat het uitsluitend om het vorderen van gegevens over verkeersgegevens van communicatie (bijvoorbeeld ten aanzien van een telefoongesprek: wanneer, door wie of naar welk nummer etc.).

Op basis van de artikelen 118i, 118j en 118k kan de vervolgingsambtenaar onder bepaalde voorwaarden gegevens in het belang van sommige opsporingsonderzoeken vorderen. Daarbij speelt het onderzoek naar de inhoud van de communicatie geen rol, maar juist de informatie daarover. Handelingen zoals het afluisteren, opnemen, scannen en dergelijke komen in dat kader niet in aanmerking.

(a). *Vorderen van verkeersgegevens (artikel 118i).*

Ingevolge artikel 118i is de vervolgingsambtenaar bevoegd om inlichtingen te vorderen over een gebruiker van een communicatiedienst en het communicatieverkeer met betrekking tot die gebruiker in de volgende gevallen:

- a. bij verdenking (op redelijke gronden) van een misdrijf als bedoeld in artikel 56 lid 3 sub b, waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten;
- b. in het belang van het opsporingsonderzoek.

Deze bevoegdheid strekt ertoe dat gegevens vergaard kunnen worden die de opsporingsambtenaar in staat stellen vast te stellen of er een relatie bestaat tussen de persoon waarop het onderzoek is gericht en de derde, wat de identiteit is van de persoon waarop het onderzoek is gericht en onder welk nummer of andere kenmerken de persoon bij de derde bekend is. Het gaat hierbij om reeds bestaande beschikbare gegevens. Specifiek betreft het gegevens betreffende de gebruiker van een communicatiedienst en het communicatieverkeer met betrekking tot die gebruiker.

Bij verkeersgegevens van een gebruiker van een communicatiedienst gaat het om de uiterlijke kenmerken van de telecommunicatie, en niet om de inhoud van hetgeen via het communicatieverkeer wordt uitgewisseld, zoals het geval met betrekking tot het opnemen van communicatie ingevolge artikel 118h.

Onder verkeersgegevens vallen:

- (a) de naam, het adres en de woonplaats van de gebruiker;
- (b) nummers van de gebruiker,
- (c) de naam, het adres, de woonplaats en het nummer van de natuurlijke persoon of rechtspersoon met wie de gebruiker verbinding heeft, heeft gehad of heeft getracht tot stand te brengen, of van de natuurlijke of rechtspersoon die heeft getracht verbinding met de gebruiker tot stand te brengen,
- (d) de datum en het tijdstip waarop de verbinding met de gebruiker tot stand is gebracht en beëindigd, en de duur van de verbinding, dan wel indien er geen verbinding tot stand is gekomen, de datum en het tijdstip waarop is getracht verbinding met de gebruiker tot stand te brengen,

- (e) de locatiegegevens van het netwerkaansluitpunt dan wel gegevens betreffende de geografische positie van de randapparatuur van de gebruiker in geval van een verbinding of poging daartoe,
- (f) de nummers van de randapparatuur waarvan de gebruiker gebruikmaakt of heeft gemaakt,
- (g) de soorten diensten waarvan de gebruiker gebruikmaakt of heeft gemaakt, evenals de daarbij behorende gegevens,
- (h) de naam, het adres en de woonplaats van degene die de rekening betaalt voor de telecommunicatiediensten die de gebruiker ter beschikking heeft of heeft gehad, indien deze een ander is dan de gebruiker.

Het onderwerp van de informatie voor de vervolgingsambtenaar is dus alle verkeer over een telecommunicatienetwerk, bijvoorbeeld per telex, telefoon, telegraaf, beeldtelefoon of datacommunicatie. Bovendien geldt dit voor alle verkeer dat gebruikmaakt van openbare telecommunicatiediensten, zoals autotelefoon en de mobiele telefoon. Denk in dat verband ook aan de zogenaamde randapparatuur, die is aangesloten op of gekoppeld aan het netwerk van het openbaar verkeer, zoals interne telefoonlijnen, huistelefoons en televisiesystemen.

(b). Vorderen van gebruikersgegevens (artikel 118j).

De bevoegdheid in artikel 118j betreft de bevoegdheid tot het vorderen van gebruikersgegevens bij aanbieders van communicatiediensten. Deze bepaling legitimeert ertoe dat gevorderd kan worden antwoord te geven op de vraag welke naam er aan een bepaald nummer hoort, of aan een bepaald adres. Op deze manier kan ook worden vastgesteld of een bepaalde gebruiker diensten afneemt bij deze aanbieder.

De gegevens waar het om gaat betreffen naam, adres, woonplaats, nummer en soort dienst. Het begrip "nummer" kan worden omschreven als cijfers, letters of andere symbolen die al dan niet in combinatie, bestemd zijn voor toegang tot of identificatie van een gebruiker van een communicatiedienst. Hierbij valt te denken aan aansluitnummer van een telefoonaansluiting.

Een gebruiker van internet kan bij de aanbieder van een communicatiedienst bekend zijn onder verschillende nummers, zoals het e-mailadres waarop de gebruiker berichten ontvangt en verzendt, de accountnaam waaronder de gebruiker inlogt op internet, of het internetprotocol (IP-adres). Aan de hand van een IP-adres, in combinatie met datum en het tijdstip van internetgebruik, kan de aanbieder van een communicatiedienst achterhalen welke gebruiker zich met behulp van dat IP-adres heeft ingelogd op internet.

Onder "soort dienst" wordt verstaan het type communicatiedienst dat de gebruiker afneemt, bijvoorbeeld vaste, mobiele of satelliettelefonie, internet of soorten binnen deze diensten zoals telefax, ISDN-aansluiting of een ADSL-aansluiting.

Artikel 118j lid 2 betreft de bestandsanalyse. De vervolgingsambtenaar kan van een aanbieder van een openbaar (mobiel) telecommunicatienetwerk of dienst vorderen dat deze door middel van een bestandsanalyse de gebruikersgegevens achterhaalt van een gebruiker van een communicatiedienst. Een bestandsanalyse kan worden gevorderd indien van de gebruiker van een communicatiedienst geen telefoonnummer bekend is en dat ook niet kan worden achterhaald op grond van een vordering ingevolge lid 1, zoals het geval is met prepaid GSM-telefoons.

(c). Inzet scanapparatuur (artikel 118k).

Artikel 118k regelt de inzet van de IMSI-catcher om daarmee het nummer vast te stellen waarmee de gebruiker van een communicatiedienst zich identificeert. De vervolgingsambtenaar kan deze vordering slechts doen indien de vervolgingsambtenaar toepassing wil geven aan de bevoegdheid tot het opnemen van communicatie of aan de bevoegdheid tot het vorderen van verkeersgegevens

en waarin hij niet beschikt over het daarvoor noodzakelijke nummer van de gebruiker van telecommunicatie. De genoemde bevoegdheden kunnen namelijk alleen worden toegepast jegens een persoon die te individualiseren is aan de hand van zijn nummergegevens. Wanneer deze gegevens niet bekend zijn en niet te achterhalen zijn bij het telecommunicatiebedrijf, kan de vervolgingsambtenaar het bevel geven om met behulp van een scanapparatuur (IMSI-scanner) de nummergegevens uit de ether op te vangen.

(d). *Vorderen van gegevens (artikel 118l).*

Artikel 118l regelt het vorderen van gegevens in het kader van strafrechtelijk onderzoek.

Om de effectiviteit van het onderzoek naar misdrijven te waarborgen is aan de vervolgingsambtenaar de bevoegdheid gegeven om relevante gegevens op te vragen van personen die deze gegevens verwerken, mits dit noodzakelijk is voor het onderzoek en de belangen van de rechtshandhaving. De vervolgingsambtenaar kan, in het belang van het onderzoek, gegevens vorderen van personen die deze gegevens verwerken voor doeleinden anders dan persoonlijk gebruik.

De vordering van gegevens kan betrekking hebben op gegevens die reeds zijn opgeslagen of vastgelegd op het moment van de vordering, maar ook op gegevens die na het tijdstip van de vordering worden verwerkt. Dit biedt de vervolgingsambtenaar de mogelijkheid om zowel bestaande als toekomstige gegevens op te vragen die relevant zijn voor het lopende onderzoek.

Lid 2 beperkt de mogelijkheid om gegevens te vorderen van personen die niet als verdachte worden beschouwd en ook niet vallen onder de categorieën zoals beschreven in de artikelen 197, 198 en 199.

Bovendien mag de vordering geen betrekking hebben op bepaalde gevoelige persoonsgegevens, zoals iemands godsdienst of levensovertuiging, ras, politieke gezindheid, gezondheid, seksueel leven of lidmaatschap van een vakvereniging. Dit is bedoeld om de privacy van individuen te beschermen en discriminatie te voorkomen bij het verzamelen en verwerken van persoonsgegevens in het kader van een strafrechtelijk onderzoek.

Deze bepaling waarborgt dat het vorderen van gegevens alleen wordt uitgevoerd binnen strikte grenzen om de privacy en rechten van individuen te respecteren, terwijl tegelijkertijd het doel van het onderzoek wordt nagestreefd.

Een vordering tot het verstrekken van gegevens wordt schriftelijk gedaan en moet specifieke informatie bevatten om de transparantie en nauwkeurigheid van het proces te waarborgen, namelijk:

- a. het moet, indien bekend, de naam vermelden van de persoon of personen over wie de gegevens worden gevorderd. Als de naam niet bekend is, moet de vordering een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de persoon of personen bevatten om verwarring te voorkomen;
- b. het moet een zo nauwkeurig mogelijke beschrijving bevatten van de gegevens die worden gevorderd. Daarnaast moet het de termijn specificeren waarbinnen de gegevens moeten worden verstrekt, evenals de wijze waarop deze moeten worden verstrekt. Dit zorgt ervoor dat de persoon aan wie de vordering is gericht, duidelijk begrijpt welke gegevens moeten worden verstrekt en binnen welke tijdslimiet dit moet gebeuren, evenals op welke manier dit moet worden uitgevoerd;
- c. het moet de grondslag ervan vermelden, wat betekent dat de reden voor de vordering moet worden aangegeven. Dit kan bijvoorbeeld zijn om te helpen bij een lopend onderzoek naar een bepaald misdrijf. Het vermelden van de grondslag biedt duidelijkheid van de vordering en versterkt de rechtmatigheid van het verzoek.

Wanneer de vordering betrekking heeft op gegevens die na het moment van de vordering worden verwerkt, wordt de termijn voor het vorderen van deze gegevens vastgesteld op maximaal dertig dagen. Dit betekent dat de persoon aan wie de vordering is gericht, wordt gevraagd om gegevens te verstrekken die mogelijk in de toekomst worden gegenereerd en dit verzoek heeft een geldigheidsduur van dertig dagen.

Bij dringende noodzaak kan deze termijn van dertig dagen telkens met maximaal dertig dagen worden verlengd. Dit betekent dat als er een urgente reden is om de vordering voort te zetten na de periode van dertig dagen, de vervolgingsambtenaar de mogelijkheid heeft om de termijn te verlengen met nog eens maximaal dertig dagen, indien nodig. Het is vereist dat de vervolgingsambtenaar deze termijn van geldigheid duidelijk vermeldt in de vordering zelf.

Wanneer er sprake is van dringende noodzaak, kan de vervolgingsambtenaar de vordering mondeling geven. Dit betekent dat als er een onmiddellijke behoefte is om gegevens te verkrijgen voor het lopende onderzoek, de vervolgingsambtenaar de vordering rechtstreeks aan de betrokken persoon kan mededelen, mondeling en zonder voorafgaande schriftelijke kennisgeving.

Echter, om de transparantie en rechtsgeldigheid van de procedure te waarborgen, moet de vervolgingsambtenaar de mondelinge vordering achteraf op schrift stellen en deze onverwijld verstrekken aan de persoon tot wie de vordering is gericht. Dit betekent dat na het mondeling geven van de vordering, de vervolgingsambtenaar verplicht is om een schriftelijke bevestiging op te stellen en deze snel te overhandigen aan de betrokken persoon.

Nadat de gegevens zijn verstrekt, moet de vervolgingsambtenaar een proces-verbaal laten opmaken. Dit proces-verbaal bevat verschillende elementen, zoals:

- a. de gegevens die worden gevorderd, zoals gespecificeerd in lid 3;
- b. een overzicht van de verstrekte gegevens;
- c. de aard van het misdrijf waarvoor het onderzoek plaatsvindt, en indien bekend, de naam of een beschrijving van de verdachte;
- d. feitelijke informatie die aantoont dat de voorwaarden voor het vorderen van gegevens, zoals uiteengezet in lid 1, zijn vervuld;
- e. een verklaring van de redenen waarom de gevorderde gegevens van belang zijn voor het voortzetten van het onderzoek.

Als er verdenking is van een ander strafbaar feit dan het misdrijf genoemd in lid 1, moet de vervolgingsambtenaar eerst een machtiging verkrijgen van de rechter-commissaris voordat hij een vordering tot verstrekking van gegevens kan doen. Dit betekent dat de vervolgingsambtenaar niet op eigen autoriteit kan handelen bij het vorderen van gegevens voor onderzoeksdoeleinden in deze gevallen, maar eerst toestemming moet verkrijgen van de rechter-commissaris.

De leden 2 tot en met 6, die de procedures en vereisten voor het vorderen van gegevens beschrijven, zijn ook van toepassing in deze situatie. Dit houdt in dat alle regels en voorwaarden die zijn vastgesteld voor het vorderen van gegevens in het algemeen, ook gelden wanneer de vervolgingsambtenaar een machtiging van de rechter-commissaris heeft verkregen voor het vorderen van gegevens in verband met een ander strafbaar feit.

Gedetailleerde voorschriften en richtlijnen kunnen bij staatsbesluit worden vastgesteld om het proces van het vorderen en verstrekken van gegevens verder te reguleren en te verduidelijken. Enkele voorbeelden van mogelijke nadere regels die kunnen worden vastgesteld zijn procedures voor het indienen van een vordering en criteria voor het beoordelen van de noodzaak.

(e). Vorderen van gegevens (artikel 118m)

Artikel 118m geeft aanvullende bepalingen aan met betrekking tot het vorderen van gegevens in specifieke gevallen waarin sprake is van ernstige verdenkingen van misdrijven die een aanzienlijke inbreuk op de rechtsorde kunnen veroorzaken. Dit artikel legt de mogelijkheid vast voor de vervolgingsambtenaar om gegevens te vorderen in het geval van verdenking van een misdrijf zoals beschreven in artikel 56 lid 3 sub b. Deze bevoegdheid kan worden uitgeoefend wanneer de aard van het misdrijf, of de samenhang met andere mogelijke misdrijven die de verdachte heeft begaan, een ernstige inbreuk op de rechtsorde lijkt te veroorzaken.

De term "ernstige inbreuk op de rechtsorde" verwijst naar situaties waarin de vermoede misdrijven aanzienlijke gevolgen hebben voor de samenleving als geheel, zoals het ondermijnen van de openbare veiligheid, het veroorzaken van ernstige schade aan individuen of eigendommen, of het verstoren van fundamentele maatschappelijke waarden.

Wanneer het belang van het lopende onderzoek dringend vereist dat bepaalde gegevens worden verkregen, heeft de vervolgingsambtenaar de bevoegdheid om deze gegevens te vorderen van personen die naar verwachting toegang hebben tot relevante informatie, zoals beschreven in artikel 118l lid 2, tweede volzin.

(f) Heimelijk onderzoek in een geautomatiseerd werk (artikel 118n).

Artikel 118n biedt de mogelijkheid voor de vervolgingsambtenaar om heimelijk onderzoek te verrichten in een geautomatiseerd werk dat bij een verdachte in gebruik is.

De vervolgingsambtenaar kan een opsporingsambtenaar toestemming geven om binnen te dringen in een geautomatiseerd werk dat door de verdachte wordt gebruikt, met als doel onderzoek te doen. Deze bevoegdheid kan alleen worden uitgeoefend in gevallen waarin sprake is van een ernstige verdenking van een misdrijf zoals beschreven in artikel 56 lid 3 sub b, en waarbij het misdrijf, vanwege de aard ervan of de samenhang met andere vermoedelijk begane misdrijven door de verdachte, een ernstige inbreuk op de rechtsorde kan veroorzaken.

Belangrijk is dat deze bevoegdheid alleen kan worden ingezet indien het onderzoek dit dringend vereist en na voorafgaande machtiging van de rechter-commissaris. Dit waarborgt dat de inbreuk op de privacy van de verdachte en de integriteit van het onderzoek zorgvuldig worden afgewogen en dat er juridisch toezicht is op de uitvoering van deze bevoegdheid.

Het onderzoek binnen het geautomatiseerde werk kan verschillende doelen hebben, zoals het vaststellen van kenmerken van het systeem, het verkrijgen van gegevens die in het systeem zijn verwerkt, het ontoegankelijk maken van gegevens, of het uitvoeren van andere wettelijke bevelen zoals vastgelegd in de wet.

Het bevel dat wordt uitgevaardigd moet nauwkeurig zijn en specifieke informatie bevatten, waaronder een identificatie van het geautomatiseerde werk, een beschrijving van de aard en functionaliteit van eventuele technische hulpmiddelen die worden gebruikt, en de specifieke doelen van het onderzoek.

Deze bevoegdheid mag alleen worden toegepast met voorafgaande schriftelijke toestemming van de procureur-generaal, wat verdere waarborgen biedt voor de rechtmatigheid en proportionaliteit van de maatregel.

Dit artikel voorziet ook in de mogelijkheid om bij staatsbesluit nadere regels vast te stellen met betrekking tot verschillende aspecten van het onderzoek, zoals de opslag en verstrekking van technische hulpmiddelen, de technische vereisten waaraan deze moeten voldoen, en de vastlegging van gegevens over de uitvoering van het bevel. Dit biedt duidelijkheid en consistentie in de

toepassing van deze bevoegdheid en zorgt ervoor dat de privacy van betrokkenen wordt gerespecteerd en de integriteit van het onderzoek wordt gehandhaafd.

4. Tweede afdeling

Algemene regels betreffende de bevoegdheden in de eerste afdeling (artikelen 118o, 118p, 118q, 118r en 118s)

De toepassing van de bijzondere opsporingsmethoden, zoals beschreven in de eerste afdeling, vereist dat de daarbij betrokken opsporingsambtenaren een proces-verbaal opmaken. In dit proces-verbaal leggen zij onder meer de resultaten van het opsporingsonderzoek vast.

4.1. Voeging bij de processtukken (artikel 118o)

Artikel 118o wijst de vervolgingsambtenaar aan als degene die verantwoordelijk is voor de voeging bij de processtukken van de processen-verbaal en voorwerpen, waaronder ook andere van belang zijnde gegevensdragers dan schriftelijke stukken, die verkregen zijn door de toepassing van bijzondere opsporingsmethoden als bedoeld in de eerste afdeling.

Daarbij moet men rekening houden met de positie van verschoningsgerechtigden. Alles wat voorhanden is en wat onder het verschoningsrecht valt, kan de vervolgingsambtenaar vernietigen. Het is duidelijk dat de waarheidsvinding op dat punt moet wijken voor de belangen van de erkende verschoningsgerechtigden.

De vervolgingsambtenaar zal met de vernietiging van die stukken zeker niet te ver gaan. Hij is immers belast met de vervolging en zal, als dat niet strikt noodzakelijk is, niet zonder meer bewijsstukken vernietigen. Bij staatsbesluit worden daarover nadere voorschriften gegeven. In sommige gevallen moet de vervolgingsambtenaar ten aanzien van de desbetreffende voeging, een voorafgaande machtiging van de rechter-commissaris hebben (artikel 118o lid 2). Dat is onder meer het geval bij processen-verbaal of andere voorwerpen, die bepaalde mededelingen bevatten met betrekking tot een verschoningsgerechtigde.

4.2. Kennisgeving aan betrokkene (artikel 118p)

Ten aanzien van de uitoefening van de bijzondere opsporingsbevoegdheden uit de eerste afdeling moet de vervolgingsambtenaar, indien de mogelijkheid daartoe aanwezig is en het onderzoek dat toelaat, daarvan schriftelijk mededeling doen aan de daarbij betrokkene(n), waarbij eventuele vervolging geen rol speelt. Betrokkenen zijn onder meer:

- personen ten aanzien van wie de bevoegdheden zijn uitgeoefend;
- de gebruiker van telecommunicatie of de technische hulpmiddelen waarmee in dat verband telecommunicatie plaatsvindt en
- rechthebbenden van bepaalde besloten plaatsen bij observatie, plaatsopneming en opnemen van vertrouwelijke communicatie met een technisch hulpmiddel, alsmede van woningen, maar dan uitsluitend bij het opnemen van vertrouwelijke communicatie.

Onder bepaalde omstandigheden kan de mededeling aan de verdachte achterwege blijven. Dit is het geval, als uitreiking van de mededeling redelijkerwijs niet mogelijk is, wat inhoudt dat de vervolgingsambtenaar het redelijke moet hebben gedaan. Stel dat de naam en het adres van betrokkene bekend zijn, kan de vervolgingsambtenaar de mededeling naar dat adres sturen. Als evenwel de naam bekend is maar niet het adres, omdat de betrokkene geen vaste woon- of verblijfplaats heeft, dan kan de uitreiking van de bewuste mededeling achterwege blijven. In weer

andere gevallen is het zeer goed mogelijk dat niet alle deelnemers in kaart zijn te brengen. In dat geval gelden de ontbrekende deelnemers niet als “betrokkenen”, zodat de bewuste mededeling achterwege kan blijven. Het is ook mogelijk dat de “betrokkene” reeds weet dat de bijzondere opsporingsbevoegdheid, jegens hem is uitgeoefend. Desondanks blijft de mededelingsplicht voor de vervolgingsambtenaar van kracht. Echter, bij de vervolging van de verdachte is de mededelingsplicht ten opzichte van hem niet van kracht, als alle gegevens bij de processtukken zijn gevoegd. De mededelingsplicht kan in die gevallen echter wel van belang zijn voor andere betrokkenen.

4.3. Bewaring en vernietiging van proces-verbaal en andere voorwerpen (artikel 118q)

Artikel 118q stelt regels voor de vervolgingsambtenaar ten aanzien van bewaring en vernietiging van bepaalde processen-verbaal en andere voorwerpen, waaruit gegevens zijn te ontleen, die zijn verkregen met behulp van een technisch hulpmiddel. De hoofdregel daarbij is dat geen vernietiging mag plaatshebben zolang het onderzoek nog niet is afgerond. Twee maanden nadat de zaak is geëindigd, doet de vervolgingsambtenaar de bewuste processen-verbaal en andere voorwerpen vernietigen. Daarvan wordt proces-verbaal opgemaakt. Hierbij rijst de vraag wanneer een zaak eindigt. Daarbij doen zich verschillende mogelijkheden voor, bijvoorbeeld na een onherroepelijke beslissing omdat niemand andermaal is te vervolgen voor dat feit. Bovendien eindigt een zaak na een buitenvervolginstelling, een kennisgeving van niet verdere vervolging of een beschikking waaruit blijkt dat de zaak is beëindigd. Een zaak die is geëindigd, wordt gelijkgesteld met een voorbereidend onderzoek dat naar redelijke verwachting niet tot een strafzaak zal leiden (artikel 118q lid 3), dat wil zeggen: waaruit geen enkele strafzaak zal voortvloeien.

Door de Minister van Justitie en Politie worden bij beschikking voorschriften gegeven over de wijze van vernietiging en over de wijze van bewaring van daarvoor in aanmerking komende processen-verbaal en andere voorwerpen.

4.4. Gebruik van gegevens voor een ander doel (artikel 118r)

Artikel 118r bevat een regeling voor het gebruik van gegevens, die zijn verkregen door de uitoefening van een bijzondere opsporingsbevoegdheid in een andere zaak dan waarvoor die bevoegdheid aanvankelijk heeft gediend. De vervolgingsambtenaar kan namelijk bepalen – wanneer de gegevens met behulp van een technisch hulpmiddel zijn verkregen door observatie met behulp van een technisch hulpmiddel dat signalen registreert, het opnemen van vertrouwelijke communicatie of het opnemen van telecommunicatie – dat ze kunnen worden gebruikt:

- a. voor een ander strafrechtelijk onderzoek dan waarvoor de bevoegdheid is uitgeoefend, en
- b. voor opslag in een daarvoor bestemde, door de Minister van Justitie en Politie ingesteld register.

In artikel 118r is gekozen voor de term “strafrechtelijk onderzoek” in plaats van strafzaak. De reden daarvoor is dat het heel goed mogelijk is dat het onderzoek (nog) niet heeft geresulteerd in een zaak. Het kan ook mogelijk zijn dat gegevens uit een afgesloten zaak nodig zijn in een onderzoek naar een criminele organisatie en dan moet de mogelijkheid bestaan dat de gegevens bewaard blijven.

Als de vervolgingsambtenaar bepaalt dat de gegevens mogen dienen ten behoeve van een ander strafrechtelijk onderzoek, dan betekent dat de opheffing van de vernietigingsplicht tot een nader tijdstip, te weten: zodra de andere strafzaak is geëindigd. Vindt opslag plaats, zoals bedoeld onder

b, dan worden de gegevens vernietigd als de opslag van die gegevens niet meer van belang is. Deze beslissing zal door de vervolgingsambtenaar moeten worden genomen.

Wanneer de vervolgingsambtenaar een besluit neemt zoals beschreven in lid 1, dient dit besluit schriftelijk te worden vastgelegd. Deze schriftelijke documentatie zorgt voor duidelijkheid en traceerbaarheid van de besluitvorming, en biedt een formeel en juridisch geldig bewijs van de genomen beslissing.

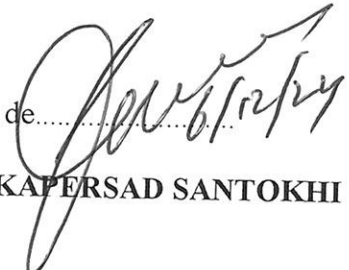
4.5. Technische hulpmiddelen (artikel 118s)

Op grond van artikel 118s zal door de Minister van Justitie en Politie bij beschikking regels worden vastgesteld met betrekking tot de technische hulpmiddelen, zoals bedoeld in de eerste afdeling. Deze middelen zijn namelijk belangrijk, omdat zij de directe waarnemingen van de opsporingsambtenaar vervangen. Het moet hierbij gaan om technische hulpmiddelen, waarvan derden het waarheidsgehalte van wat is geregistreerd, kunnen toetsen.

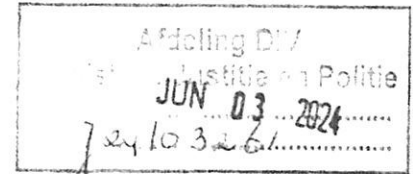
Artikel 89 vervalt bij de inwerkingtreding van deze wet. Het vervallen artikel 89 gaf de rechter-commissaris de bevoegdheid om tijdens het gerechtelijk vooronderzoek, hetzij ambtshalve, hetzij op vordering van de vervolgingsambtenaar, te bepalen dat telefoongesprekken waarvan het vermoeden bestaat dat de verdachte eraan deelneemt of eraan zal deelnemen, kunnen worden afgetapt. Deze bevoegd van de rechter-commissaris tot het aftappen van telefoongesprekken is vervangen door het aan de moderne tijd aangepaste artikel 118g (onderzoek van communicatie). Het onderzoek omvat thans niet alleen het gegevensverkeer via het telefoonnetwerk maar kan ook betrekking hebben op het gegevensverkeer via andere netwerken zoals fax verbindingen, computernetwerken enzovoort.

Met deze wijziging is deze bijzondere opsporingsbevoegdheid ook losgekoppeld van het gerechtelijk vooronderzoek. Aan de rechter-commissaris is ten aanzien van het aftappen een andere rol toebedeeld. De rechter-commissaris is thans degene die de machtiging verstrekt aan de vervolgingsambtenaar tot het aftappen. Deze machtiging strekt ertoe dat, alvorens deze bevoegdheid wordt toegepast, een rechter-commissaris controleert of aan de wettelijke vereisten is voldaan, zoals de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit. Voor het overige zal de vervolgingsambtenaar verantwoordelijk zijn voor de organisatie en uitvoering van de bevoegdheid. Deze nieuwe systematiek, waarbij de vervolgingsambtenaar een centrale rol vervult, houdt tevens in dat de bevoegdheid tot het opnemen van (tele-)communicatie geen bevoegdheid meer is die door de rechter-commissaris ambtshalve kan worden uitgeoefend.

Paramaribo, de.....

CHANDRIKAPERSAD SANTOKHI

5/6/24

INGEKOMEN 3 / JUN 2024

DE REGERING VAN SURINAME

MISSIVE

Paramaribo, 30 mei 2024

Aan:

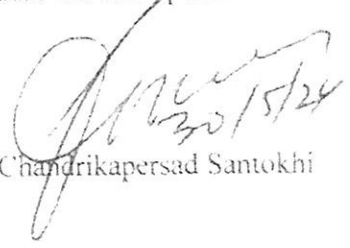
de Minister van Justitie en
Politie ✓

No. 111/RvS/24

Hierbij deel ik u mede dat de Regering in haar vergadering van woensdag 29 mei 2024, naar aanleiding van uw voorstel MJP138/24, gedateerd 13 mei 2024, heeft goedgekeurd:

- de ontwerpwet houdende nadere wijziging van het Wetboek van Strafvordering (S.B. 1977 no. 94, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2023 no. 135), met de bijbehorende Memorie van Toelichting.

De President van de Republiek Suriname. *h*

Chandrikapersad Santokhi

C.c.: De Vice-President van de Republiek Suriname
De overige Ministers
De Directeur van het Kabinet van de President

PRESIDENT van de REPUBLIEK SURINAME
Telefoon: 420102

Aan: de Minister van
Justitie en Politie,
dhr. mr. K. Amoksi

Kenmerk: secpres/2708/24
Paramaribo, 2 September 2024

Onderwerp: aanbieding advies Staatsraad inzake de ontwerpwet houdende nadere wijziging van het wetboek van Strafvordering (S.B. 1977 no. 94, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2023 no. 135)

Geachte Minister,

Bijgaand doe ik u toekomen het advies van de Staatsraad betreffende de ontwerpwet, als in hoofde genoemd, met bijbehorende Memorie van Toelichting.

Gaarne wordt gevraagd het advies ter zake ter hand te willen nemen.

De President van de Republiek Suriname

Handrikapersad Santokhi

Bijlagen: 1x

Hoofd wetg. 40
vhn

namens de dhr
11/10/24

Ingek 21.08.24
secpus/2708/24

STAATSRAAD

Adres : Zeelandiaweg no. 8

Telefoon : 411421

E-mail : staatsraad1@gmail.com

Paramaribo, 20 augustus 2024

**Aan : de President van de Republiek Suriname,
tevens Voorzitter van de Staatsraad
Z.E. Chandrikapersad Santokhi**

Nummer : 139/SR/2024

Bijlage (n) :

Onderwerp : **Advies inzake de ontwerpwet houdende nadere wijziging van het Wetboek van Strafvordering (S.B. 1977 no. 94, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2023 no. 135), met bijbehorende Memorie van Toelichting**

Excellentie,

Refererend naar uw schrijven van 24 juni 2024, kenmerk: secpres/2708/24, doe ik u bij deze toekomen, het advies inzake **“de ontwerpwet houdende nadere wijziging van het Wetboek van Strafvordering (S.B. 1977 no. 94, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2023 no. 135), met bijbehorende Memorie van Toelichting”**.

De Vice-voorzitter

Mr. Drs. Urmila Ramlagansing

STAATSRaad

Adres: Zeelandiaweg # 8

Telefoon: 411421

E-mail: staatsraad1@gmail.com

Datum : 20 augustus 2024

Nummer : 139/SR/2024

Onderwerp : **Advies inzake de ontwerpwet houdende nadere wijziging van het Wetboek van Strafvordering (S.B. 1977 no. 94, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2023 no. 135), met bijbehorende Memorie van Toelichting**

INLEIDING

Onderhavig ontwerpwet is ontvangen bij de Staatsraad op 25 juni 2024 en op 04 juli 2024 in de reguliere vergadering van de Staatsraad plenair behandeld, waarbij ter voorbereiding van een preadvies is besloten een adhoc cie. in te stellen bestaande uit de leden: J. Eduards (vz), R. Soentik en S. Thakoer.

In de reguliere vergadering van 08 augustus 2024 is na ontvangst van preadvies, onderhavige plenair in behandeling genomen en is besloten de President advies te doen toekomen.

BEVINDINGEN van de RAAD

A. Uit de Memorie van Toelichting blijkt dat:

1. de bestrijding van de criminaliteit soms verregaande opsporingsmethoden of opsporingsbevoegdheden vergt.
2. de voortschrijdende toepassing van de informatietechniek eveneens de opsporing en aldus de waarheidsvinding ingewikkelder maakt.
3. gesteld kan worden dat de mogelijkheden die het huidig Wetboek van Strafvordering biedt, in het bijzonder met betrekking tot de waarheidsbevinding in het kader van de computercriminaliteit ontoereikend is.
4. de bevoegdheden in het kader van de opsporing, niet geënt zijn op deze (nieuwe) vormen van criminaliteit.
5. vermeld dient te worden dat bij de herziening van het Wetboek van Strafrecht materiele bepalingen opgenomen zijn die in een aantal gevallen criminaliteit die gepleegd worden via of met gebruikmaking van geautomatiseerde werken strafbaar stellen.
6. thans nog niet helemaal duidelijk is wat de omvang van het probleem is, mede gelet op de voortschrijdende ontwikkeling van de informatietechniek waarmee ernstig rekening gehouden moet worden met een stijging van de daaraan gerelateerde strafbare feiten.
7. het bovenstaande een algehele herziening van de bestaande opsporingsbevoegdheden rechtvaardigt.
8. dit wetsvoorstel betreft op de eerste plaats nieuwe bevoegdheden betreffende onderzoek in geautomatiseerde werken in het kader van huiszoeking, alsmede de bijzondere opsporingsbevoegdheden.
9. het betreft opsporingsbevoegdheden die van eminent belang zijn in de aanpak van computercriminaliteit en de georganiseerde criminaliteit.

B. De Raad heeft kennisgenomen van het ontwerp en de motivering zoals opgenomen in de Memorie van Toelichting en kan zich hierin terugvinden.

1. Advies inzake de ontwerpwet houdende nadere wijziging van het Wetboek van Strafvordering

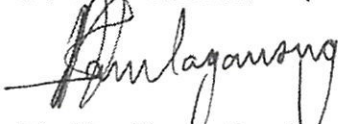
ADVIES

De Raad adviseert de President, om met inachtneming van hetgeen gesteld is in de Bevindingen van de Raad, mee te werken aan de totstandkoming van de ontwerpwet zoals in hoofde is aangegeven.

Aldus gegeven in zijn vergadering van 08 augustus 2024.

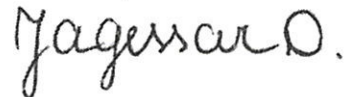
De voorzitter
Namens deze,

De Vice-voorzitter

Mr. Drs. Urmila Ramlagansing

De vervanger van de Secretaris

Darshenie Jagessar